

SELETUSKIRI
Maaeluministri määruse „Kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia rakendamine“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse kalandusturu korraldamise seaduse § 19 lõike 1, § 24 lõike 3, 7, § 25 lõike 2 ja § 36 lõike 8 alusel.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostas Maaeluministeeriumi kalamajandusosakonna kalanduse arengu büroo nõunik Liis Reinma (tel 625 6239). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Maaeluministeeriumi õigusosakonna nõunik Geir Veski (tel 625 6516), peaspetsialist Gregori Palm (tel 625 6206). Eelnõu on keeleliselt toimetanud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (tel 625 6523).

Määruses sätestatakse rakenduskava meetme „Kalanduspiirkonna kohaliku arengu strateegia rakendamise toetus” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord, nõuded kohaliku algatusrühma, kohaliku arengu strateegia ning strateegia rakenduskava kohta.

Ranna- ja sisevete kalanduse ja kalandusega seotud piirkondade majandusliku jätkusuutlikkuse arendamise ja Ühise kalanduspoliitika eesmärkide elluviimiseks viiakse osa kavandatavaid tegevusi ellu alt-üles põhimõttel läbi kogukonna juhitud kohaliku arengu rakendamise. Ranna- ja sisevete kalandusega hõlmatud piirkonnad on valdavalt maapiirkonnad, sh ääremaad, mida iseloomustab töökohtade vähesus ja rahvastiku väljaränne. Alt-üles lähenemise eesmärk kalanduspiirkondade arendamisel on kohaliku kalurkonna, kalandusega seotud ettevõtjate jt piirkonna ettevõtjate/organisatsioonide kaasamine otsustusprotsessi ja kalanduspiirkondade tasakaalustatud territoriaalsele arengule kaasaitamine, samuti kohaliku teadmusbaasi kasutamine kalanduspiirkondade jaoks maksimaalsete tulemuste saavutamiseks. Kohalik kogukond teab oma piirkonna vajadusi kõige paremini: perioodil 2007-2013 loodud kalanduse kohalikel algatusrühmadel on kogemused ja teadmusbaas ranna- ja sisevete kalanduspiirkondade arendamisest ning ülevaade kalanduspiirkonna vajadustest. Kalandusega seotud piirkonnad on väga erinevad (rand- ja siseveed, püügikorraldus, erinevad kultuurid ja traditsioonid) ja sellest ka vajadused: kogukonna juhitud kohaliku arengu lähenemise meetod ja selle rakendamine annab parimaid tulemusi piirkondlike eripärade ja nende vajadustega arvestamisel ja Ühise kalanduspoliitika eesmärkide elluviimisel. LEADER-tegevusgruppide ja kalanduspiirkondade tegevusgruppide arengustrateegiate koostamisel võetakse üksteise arengudokumentide (kavandatavat) sisu vastastikku arvesse. Piirkonniti tehakse ka praktilist koostööd arengustrateegiate elluviimisel.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu esimene peatükk sätestab meetme määruse üldsätted

Eelnõu §-ga 1 sätestatakse määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020” (edaspidi *rakenduskava*) meetme „Kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia rakendamine” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord, nõuded kohaliku algatusrühma, kohaliku arengu strateegia ning strateegia rakenduskava kohta.

Eelnõu §-ga 2 sätestatakse toetatavad tegevused ja toetuse vorm

Toetust antakse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punktides d ja e sätestatud tegevuste elluviimise eest (edaspidi *algatusrühma toetus*). Asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetus kogukondlikult juhitavale kohalikule arengule hõlmab järgmist:

- 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punkt d: algatusrühma jooksvad kulud, mis on seotud kogukondlikult juhitava kohaliku arengu strateegia rakendamise juhtimisega, sealhulgas tegevuskulud, personalikulud, koolituskulud, avalike suhetega seotud kulud, finantskulud ning strateegia seire ja hindamisega seotud kulud.
- 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punkt e: kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia elavdamine, et soodustada sidusrühmade teabevahetust ja edendada strateegiat ning toetada potentsiaalseid toetusesaajaid tegevuste väljatöötamisel ja taotluste koostamisel. Elavdamine on algatusrühma võimekus kogukonnaga suhtlemisel: julgustada, ergutada ja toetada indiviide ja gruppe esitama projekte, mis panustavad arengustrateegiasse. Informatsiooni kampaaniad (üritused, koosolekud, flaierid, internet, sotsiaalmeedia, press, jms). Kohtumised partneritega, kogukonna gruppidega ja potentsiaalsete projekti eestvedajatega uute ideede loomiseks ja usaldusväärse ning kindlustunde loomiseks, projektitaotluste ettevalmistamise toetamine ja edendamine. Elavdamist viib ellu algatusrühma personal või ostetakse teenus sisse.

Toetust antakse ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punktis b sätestatud tegevuste elluviimise eest, mis on suunatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 63 lõike 1 punktides a–e sätestatud eesmärkide saavutamisele ning mis on nimetatud kohaliku arengu strateegias (edaspidi *projektitoetus*).

Asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide toetus kogukondlikult juhitavale kohalikule arengule hõlmab 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punkt b kohaselt tegevuste teostamist kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia raames, mis on nimetatud kohalikus arengu strateegias ja suunatud alljärgnevate eesmärkide saavutamisele:

- a) suurendada kalanduse ja vesiviljeluse tarneahela kõikides etappides lisandväärtust, luua töökohti, kaasata noori ja edendada innovatsiooni;
- b) toetada tööndus- ja harrastuspüügi mitmekesistamist, elukestvat õpet ja töökohtade loomist kalandus- ja vesiviljeluspiirkondades;
- c) tõhustada ja kasutada kalandus- ja vesiviljeluspiirkondade keskkonnaressursse, sealhulgas kliimamuutuste leevendamisele suunatud meetmed;
- d) edendada kalandus- ja vesiviljeluspiirkondades sotsiaalset heaolu ja kultuuripärandit, sealhulgas kalanduse, vesiviljeluse ja merendusega seotud kultuuripärandit;
- e) tugevdada kalanduskogukondade rolli kohalikus arengus ja kohalike kalandusressursside ja merendustegevuse juhtimist.

Algatusrühma toetust antakse tegevuse elluviimise eest alates 1. juulist 2015. Kuni 30. juunini 2015 oli algatusrühmade tegevuskulud toetatavad Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 rakenduskava meetmest 4.1 Kalanduspiirkondade säästev areng.

Lõikes 2 (projektitoetus) nimetatud tegevuste osaks võivad olla eelnõus nimetatud ettevalmistavad tööd. Ettevalmistav töö ei ole toetatav, kui sellele ei järgne põhiprojekti elluviimist.

Toetust antakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punktis a sätestatud vormis ehk tegelikult tehtud ja välja makstud rahastamiskõlblike kulude hüvitamise alusel.

Eelnõu teine peatükk sätestab nõuded kohalikule algatusrühmale

Eelnõu §-ga 3 sätestatakse kogukonna juhitud kohaliku arengu elluviimine

Kogukonna juhitud kohaliku arengut viiakse ellu kohaliku arengu strateegia kaudu, mille on välja töötanud kalanduse kohaliku algatusrühma kohta kehtestatud nõuetele vastav mittetulundusühing (edaspidi *kohalik algatusrühm*) ning heaks kiitnud Maaeluministerium.

Eelnõu lisas 1 nimetatud kalanduspiirkonnas rakendatakse ühte kohaliku arengu strateegiat. Kalanduspiirkond on kohaliku algatusrühma tegevuspiirkond. Eesti kalandusega seotud piirkonnad on rannapiirkonnad, saared, Peipsi-, Pihkva ja Lämmijärve ning Võrtsjärve piirkond, kus tegutsevad kutselised ranna- ja sisevetekalurid jt kalandusega seotud isikud. Piirkonnad jagunevad vastavalt piirkondlikele vajadustele ja eripäradele tagades ühe piirkonna sees ühtse geograafilise, majandusliku ja sotsiaalse ühtsuse ja piisava inim-, finants- ja majandusressursi olemasolu elujõulise kohaliku arengu strateegia elluviimiseks. Kalanduspiirkondade elanike arv on vahemikus 10 000-150 000 elanikku, va Hiiumaa, kus elanike arv oli 2012.a seisuga 9984 inimest. Arvestades paikkonna eripära ja saarelisust võib Hiiumaa moodustada iseseisva kalanduspiirkonna (EL nr 1303/2013 art 33 lg 6).

Lisas 1 nimetatud omavalitsusüksused moodustavad kalanduspiirkonna määruse jõustumise seisuga olevates piirides. Nimetatud omavalitsusüksustega seotud territoriaalsed muudatused ei mõjuta kalanduspiirkonna suurust. Kohalike omavalitsuste liitumise korral jätkab kohalik algatusrühm strateegia elluviimist sellel territooriumil, mis oli aluseks strateegia koostamisel ja kinnitamisel.

Eelnõu §-ga 4 sätestatakse nõuded kohaliku algatusrühma liikmesusele

Kohaliku algatusrühma liikmeks võib olla kohalik omavalitsusüksus ning füüsiline ja juriidiline isik, kelle elu- või tegevuskoht on asjakohases kalanduspiirkonnas.

Kohaliku algatusrühma liikmed jagunevad järgmisteks huvirühmadeks ning seejuures ei moodusta ükski huvirühm rohkem kui 49 protsenti kogu liikmete arvust:

- 1) huvirühm, kuhu kuuluvad kohalikud omavalitsusüksused ning riigi ja kohaliku omavalitsusüksuse enamusosalusega või liikmesusega eraõiguslikud juriidilised isikud;
- 2) huvirühm, kuhu kuuluvad füüsilisest isikust kalandussektori ettevõtjad;
- 3) huvirühm, kuhu kuuluvad juriidilisest isikust kalandussektori ettevõtjad, välja arvatud punktis 1 nimetatud eraõiguslikud juriidilised isikud;
- 4) huvirühm, kuhu kuuluvad ettevõtjad, kes tegelevad majandustegevusega muul tegevusalal kui kalapüügi- või vesiviljelustoodete tootmine või töötlemine, välja arvatud punktis 1 nimetatud eraõiguslikud juriidilised isikud;
- 5) huvirühm, kuhu kuuluvad füüsilised ja juriidilised isikud, kes ei kuulu punktides 1–4 nimetatud huvirühma (kodanikuühiskond).

EL 1303/2013 artikkel 32 lg 2 sätestab nõuded kogukonna juhitud kohalikele arengule. Kogukonna juhitud kohalik areng on juhitud kohalike algatusrühmade poolt, kuhu kuuluvad avaliku ja erasektori kohalike sotsiaal-majanduslike huvide esindajad ja mille otsustamistasandil ei esinda riiklike eeskirjade alusel määratletud riigiasutused ega ükski huvirühm üle 49 % hääleõigusest.

Kohaliku algatusrühma liikmeks peab olema üle poole kalanduspiirkonnas asuvatest kohalikest omavalitsusüksustest, et tagada kohalike omavalitsuste piisav osalus algatusrühma tegevuses piirkonna arendamisel.

Eelnõu §-ga 5 sätestatakse nõuded kohaliku algatusrühma põhikirjale

Kohaliku algatusrühma põhikirjaline eesmärk on kalanduspiirkonna säästev areng ning põhikirjas on muu hulgas ette nähtud:

- 1) kohalik algatusrühm on avatud uute liikmete vastuvõtmiseks;

Kohalik algatusrühm peab järgima oma liikmeskonnas huvirühmade tasakaalu. Juhul kui uus liige tõstab asjakohast huvirühma suuremaks kui 49% liikmete arvust, võib nõudest kõrvale kalduda. Kui kohaliku tegevusgrupi põhikirjas ei ole ette nähtud nõudeid kohaliku tegevusgrupi

liikmeks vastuvõtmise kohta, tuleb kohalik tegevusgrupi liikmeks võtta kõik, kes on esitanud liikmeks vastuvõtmise avalduse.

2) kohaliku algatusrühma liikmeks ei võeta isikut, kes on muu kohaliku algatusrühma liige.

Isik ei või kuuluda teise kalanduse algatusrühma, kuid võib kuuluda Leader tegevusgruppi.

3) ükski huvirühm ei moodusta rohkem kui 49 protsenti liikmete arvust;

4) üldkoosolekul võib isik osaleda ja hääletada kuni viie liikme esindajana;

Ühel isikul võib peale enda esindatuse olla kuni 4 algatusrühma liikme esindatus ja volituse alusel võib ta hääletada nende eest. Perioodil 2007–2013 rakendas osa kohalikke algatusrühmi volituste piiramist põhikirja tasandil. Osa kohalikke algatusrühmi ei ole volituste piiramist rakendanud, mille tulemusena on oht otsustustasandi kontsentreerumiseks, mis ei ole kogukonna juhitud kohaliku arengu kui sellise rakendussüsteemi eesmärk ega põhimõte.

5) juhatuse liikmete arv on vähemalt seitse;

6) kohaliku algatusrühma juhatuse liige või töötaja ei ole tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isik töötajaga, kes allub vahetult tema juhtimisele ja kontrollile;

Tulumaksuseaduse § 8 sätestab, et isikud on omavahel seotud, kui neil on ühine majanduslik huvi või kui ühel isikul on teise üle valitsev mõju. Igal juhul käsitatakse seotud isikutena järgmisi isikuid:

- abikaasad, elukaaslased või otse- või külgsuhtes sugulased;
- ühte kontserni kuuluvad äriühingud äriseadustiku § 6 tähenduses;
- juriidiline isik ja füüsiline isik, kellele kuulub vähemalt 10% selle juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, hääle koguarvust või kasumi saamise õigusest;
- isikule kuulub koos teiste temaga seotud isikutega kokku üle 50% juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, hääle koguarvust või õigusest juriidilise isiku kasumile;
- juriidilised isikud, kelle aktsia- või osakapitalist, hääle koguarvust või kasumi saamise õigusest üle 50% kuulub ühele ja samale isikule või seotud isikutele;
- isikud, kellele kuulub üle 25% ühe ja sama juriidilise isiku aktsia- või osakapitalist, hääle koguarvust või kasumi saamise õigusest;
- juriidilised isikud, kelle juhatuse või juhatust asendava organi kõik liikmed on ühed ja samad isikud;
- tööandja ja tema töötaja, töötaja abikaasa, elukaaslane või otsejoones sugulane;
- isik on juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige, juhtimis- või kontrollorgani liikme abikaasa või otsejoones sugulane.

7) kohaliku algatusrühma juhatuse liige või töötaja ei tööta samaaegselt ametikohal, mis allub vahetult tema juhtimisele ja kontrollile;

8) kohaliku arengustrateegia ja selle muudatused ning kohaliku arengustrateegia rakenduskava ja selle muudatused võetakse vastu üldkoosoleku otsusega;

9) projektitoetuse taotluste hindamiseks moodustatakse üldkoosoleku otsusega komisjon, mille liikmete arv on vähemalt seitse (edaspidi *hindamiskomisjon*);

10) igat projektitoetuse taotlust hindab vähemalt viis hindamiskomisjoni liiget;

11) kohaliku algatusrühma juhatuse liige ega töötaja ei või olla hindamiskomisjoni liige;

12) ettepanek anda projektitoetust rohkem kui 60 000 eurot võetakse vastu üldkoosoleku otsusega;

Eesmärk on suuremahuliste projektide toetuse taotlemisel kaasata otsustusprotsessi ka algatusrühma liikmed.

13) üldkoosolek võib võtta vastu punktides 8, 9 ja 12 nimetatud otsused, kui hääletamisel osaleb vähemalt 51 protsenti kohaliku algatusrühma liikmetest ning otsuse vastuvõtmise poolt on vähemalt 2/3 üldkoosolekul osalevatest liikmetest;

14) tähtajaliselt asutatud kohaliku algatusrühma puhul ei lõpetata seda varem kui 31. detsembril 2028. aastal. Nimetatud nõue on oluline, et tagada kohaliku tegevusgrupi pikaajaline jätkusuutlikkus ning lisaks sellele investeringute puhul viieaastase järelevalveperioodi võimalikkus.

Eelnõu kolmas peatükk sätestab nõuded kohalikule arengustrateegiale, kohaliku arengustrateegia esitamisele, hindamisele ja heakskiitmisele.

Eelnõu §-ga 6 sätestatakse nõuded kohaliku arengu strateegiale

Kohaliku arengu strateegia peab vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 33 lõikes 1 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artiklis 60 sätestatud nõuetele.

(EL) nr 1303/2013 artikkel 33 lõige 1 sätestab, et kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia sisaldab vähemalt järgmisi elemente:

- a) strateegiaga hõlmatud piirkonna ja rahvastiku piiritlemine;
- b) piirkonna arenguvajaduste ja -potentsiaali analüüs, sealhulgas tugevuste, nõrkuste, võimaluste ning ohtude analüüs;
- c) strateegia ja selle eesmärkide kirjeldus, strateegia integreeritud ja uuendusliku olemuse kirjeldus ning eesmärkide pingerida, sealhulgas mõõdetavad eesmärgid väljundite või tulemuste osas. Tulemuseesmärgid võivad olla väljendatud kvantitatiivselt või kvalitatiivselt. Strateegia peab olema kooskõlas kõikide kaasatud asjaomaste Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide vastavate programmidega;
- d) strateegia arendamisse kogukonna kaasamise protsessi kirjeldus;
- e) rakenduskava, milles näidatakse, kuidas eesmärgid meetmetena ellu viiakse;
- f) strateegia juhtimise ja seire korra kirjeldus, milles näidatakse strateegiat rakendava kohaliku algatusrühma suutlikkust, ja konkreetse hindamise korra kirjeldus;
- g) strateegia rahastamiskava.

Strateegia täpsemad sisunõuded on toodud määruse lisas 2.

(EL) nr 508/2014 artikkel 60 sätestab, et eesmärkide saavutamiseks peavad kogukondlikult juhitud kohaliku arengu strateegiad:

- a) maksimaalselt suurendama kalandus- ja vesiviljelussektori osalust ranniku- ja sisevete kalandus- ja vesiviljeluspiirkondade säästvas arengus;
- b) tagama, et kohalikud kogukonnad kasutavad täielikult ära ja saavad kasu mere-, ranniku- ja sisevete arengu pakutavatest võimalustest ning aitavad eelkõige väikestel ja üha halvemas seisus jäävatel kalasadamatel maksimeerida merenduse potentsiaali mitmekesise infrastruktuuri arendamise abil.

Strateegiad peavad ühtima asjaomases piirkonnas kindlaks tehtud võimaluste ja vajadustega ning EL nr 508/2014 artiklis 6 sätestatud liidu prioriteetidega (*meede panustab neljandasse prioriteeti: Tööhõive ja territoriaalse ühtekuuluvuse suurendamine järgmiste erieesmärkide taotlemise kaudu: majanduskasvu, sotsiaalse kaasatuse, töökohtade loomise edendamine ning töölase konkurentsivõime ja töajõu liikuvuse toetamine ranniku- ja siseveekogukondades, mis sõltuvad kalapüügist ja vesiviljelusest, sealhulgas tegevuse mitmekesistamine kalanduses ja selle laiendamine meremajanduse muudesse sektoritesse*). Strateegiad võivad ulatuda kalandusele keskenduvatest strateegiatest laiemate strateegiateni, mis on suunatud kalanduspiirkondade mitmekesistamisele. Strateegiad peavad olema ulatuslikumad kui vaid toimingute kogum või sektorimeetmete kõrvutamise.

Tegevused, mille elluviimise eest antakse projektitoetust, jaotatakse tuginedes Eesti kalanduse 2014-2020 strateegiale ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi 2014-2020 rakenduskavale kohalikus arengu strateegias järgmisteks tegevussuundadeks:

- 1) kalapüügi- või vesiviljelustoodete väärindamine või turustamine, mis on suunatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 63 lõike 1 punktides a (*suurendada kalanduse ja vesiviljeluse tarneahela kõikides etappides lisandväärtust, luua töökohti, kaasata noori ja edendada innovatsiooni*) sätestatud eesmärgi saavutamisele (edaspidi *esimene tegevussuund*);

Tegevussuund on suunatud kalurile või vesiviljelusega tegelevale ettevõtjale. Tegevussuuna eesmärk on suurendada nende kalurite hulka, kes oma püütud saaki ise töötlevad ja turustavad, samuti kalakasvatatajale oma saagi töötlemiseks ja turustamiseks. Seeläbi säilitatakse olemasolevaid töökohti, luuakse uusi töökohti ja ettevõtteid kalanduspiirkonda. Oluline on innovatsiooni edendamine kohalikul tasandil. Abikõlblikud tegevused on töötlemise ja

turustamise tarneahela etappide kvaliteedi parandamise või loomisega seotud tegevused, muuhulgas seadmed, vahendid, tehnoloogilised liinid ja nende osad, väikesemahulise tootmishoone rajamine.

2) majandustegevuse mitmekesistamine, mis on suunatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 63 lõike 1 punktides b (*toetada kutselise- ja harrastuspüügi mitmekesistamist, elukestvat õpet ja töökohtade loomist kalandus- ja vesiviljeluspiirkondades*) sätestatud eesmärgi saavutamisele (edaspidi *teine tegevussuund*);

Tegevussuuna eesmärk on kalandussektori ettevõtja majandustegevuse mitmekesistamine - kalandussektoris tegutseva ettevõtja sissetulekud on suures sõltuvuses püügi hooajast ja kala ressursist. Majandustegevuse mitmekesistamine võimaldab luua lisaissetuleku kalanduse kõrvale ilma kalandussektorist lahkumata ning aitab seeläbi säilitada olemasolevaid töökohti, luua uusi töökohti ja ettevõtteid kalanduspiirkonda. Tegevussuund on suunatud samuti kalandussektori välisele ettevõtjatele, kes tegutseb kalanduspiirkonnas, ning kes soovib oma ettevõtlust arendada kalandus- ja merendustegevuste osas. Selliselt suurendatakse kalandus- ja merendustegevuste osakaalu ja rolli kalanduspiirkonnas ja luuakse sünergiat teiste valdkondadega nt turism.

3) kalasadamate uuendamine, mis on suunatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 63 lõike 1 punktides a (*suurendada kalanduse ja vesiviljeluse tarneahela kõikides etappides lisandväärtust, luua töökohti, kaasata noori ja edendada innovatsiooni*) sätestatud eesmärgi saavutamisele (edaspidi *kolmas tegevussuund*);

Kalasadama uuendamisel on abikõlblikud sellised tegevused, mis on seotud sadama infrastruktuuri taastamisega, sh vee, elektri, kütusega, jäätmete käitlemisega, keskkonnanõuetega, navigatsioonimärgistusega seotud süsteemid, seadmed või vahendid, püügivahendite hoiuruumi, kalurite olmeruumi ehitamine või parendamine ja kala maale toomiseks vajalikud seadmed ja vahendid, jäämasin ja jahutusseadmed esmaseks kala jahutamiseks. Külmuhoone, laohoone, kala töölemise ja turustamisega seotud seadmed ja vahendid on abikõlblikud tegevused esimesest tegevussuunast.

4) koelmualade loomine ja taastamine, mis on suunatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 63 lõike 1 punktides c (*tõhustada ja kasutada kalandus- ja vesiviljeluspiirkondade keskkonnaressursse, sealhulgas kliimamuutuste leevendamisele suunatud meetmed*) sätestatud eesmärgi saavutamisele (edaspidi *neljas tegevussuund*);

Tegevussuuna eesmärk on säästliku rannakalanduse arendamine, säilitada ja suurendada rannakaluri püütavat kalaressurssi. Paljud rannakalanduse jaoks olulised koelmujõed ja -ojad on kaladele läbipääsmatud ning vajavad setete eemaldamist kalade rändeteede avamiseks ja kalade koelmu- ja elutingimuste parandamiseks. Tegevussuuna alt on abikõlblikud sisseostetavad teenused. Investeeringute tegemine, nagu seadmete, vahendite ost ei ole tegevussuuna alt toetatav.

5) sotsiaalse heaolu ja kultuuripärandi, sealhulgas kalanduse- ja merenduse kultuuripärandi edendamine ning kalanduskogukondade rolli tugevdamine kohalikus arengus ja kohalike kalandusressursside ja merendustegevuse juhtimine, mis on suunatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 63 lõike 1 punktides d (*edendada kalandus- ja vesiviljeluspiirkondades sotsiaalset heaolu ja kultuuripärandit, sealhulgas kalanduse, vesiviljeluse ja merendusega seotud kultuuripärandit*) ja e (*tugevdada kalanduskogukondade rolli kohalikus arengus ja kohalike kalandusressursside ja merendustegevuse juhtimist*) sätestatud eesmärkide saavutamisele (edaspidi *viies tegevussuund*);

Heaolu tõus võimaldab jõuda olukorrani, kus piirkond on elu-, töö-, ja eneserealisatsiooni kohana piisavalt väärtustatud. See on omakorda eelduseks kultuuriruumi elujõulisuse jt eesmärkide realiseerimisele. Käesoleva määruse mõistes peetakse sotsiaalse heaolu edendamise all eelkõige silmas võimaluste mitmekesistamist piirkonnas (eneseteostuseks, rekreatsiooniks, sotsiaalseks suhtlemiseks, jms), mis ühe eesmärgina aitab kaasa kvaliteetse elukeskkonna loomisele ja toetab ning arendab kogukondlikku tegevust. Näiteks piirkonna kalandus- ja merendusüritused, muuseumid, rekreatsioonialad jms.

Toetatav tegevus peab olema kooskõlas asjakohase tegevussuuna eesmärkide ja vajalik kohaliku arengustrateegia eesmärkide saavutamiseks. Toetatav tegevus peab olema otseselt

eesmärkide saavutamiseks seotud. Näiteks mitmekesistamine kalandus- ja merendustegevustes: kalandus- ja merendustegevused on näiteks laeva- või paadi ehitus, mereturism (sukeldumine, merematkad, jäämatkad jms), slipid mere- ja kalaturismi pakkumiseks, kalandus- ja merenduskesksed huvitegevused, mere- ja rannikuressursile kasutamine (muda, vetikas, roog, jms), jne. Kui toetust küsib mere- või järveäärne majutusasutus voodikohtade suurendamiseks, kuid ei paku ühe teenusena kalandus- või merendustegevusi, sel juhul ei ole tegemist merendustegevusega määruse mõistes. Kui majutusasutus soovib selliseid investeeringuid teha, siis peaks tingimuseks olema, et peale toetuse saamist ta kalandus- või merendustegevusega seotud teenust hakkab pakkuma ja sellest tulenevalt prognoosib ta külastajate arvu kasvu. Ainult majutusasutuse järve- või mereäärne asukoht ei ole toetuse saamise tingimuseks.

Kohaliku arengu strateegias ei nähta ette ühe tegevussuuna alla kuuluva tegevuse toetamist teise tegevussuuna alla kuuluva tegevuse osana. Tegevus ei ole toetatav muu tegevussuuna alt, kui selle tegevuse jaoks on ettenähtud vastav tegevussuund, mh kalasadama uuendamisel ei ole toetatavad kala töötlemise ja turustamisega seotud tegevused, sotsiaalse heaolu ja kultuuripärandi edendamise tegevussuunalt ei ole toetatavad tegevused kalasadamate uuendamiseks, töötlemiseks või turustamiseks, ettevõtluse arendamisega seotud tegevused, kala töötlemine ja turustamine ei ole toetatav mitmekesistamise tegevussuunalt, jne.

Kolmanda tegevussuuna projektitoetuste jaoks planeeritud eelarve ei tohi olla suurem kui 30 protsenti kalanduspiirkonna jaoks ettenähtud kogu projektitoetuse eelarvest programmiperioodil. Eesmärk on kalanduspiirkonna tasakaalustatud arendamine ja rakenduskava eesmärkide täitmine, milleks on eelkõige töökohtade säilitamine, uute töökohtade ja ettevõtete loomine kalanduspiirkonda. Eelmisel perioodil pandi suuremat rõhku tarneahela esimesele poolele, milleks oli kala toomine kvaliteetselt randa ehk sadamate ja lossimiskohtade uuendamine.

Kohaliku arengu strateegia heakskiitmist taotlev mittetulundusühing võtab kohaliku arengu strateegia vastu üldkoosoleku otsusega. Hääletamisel peab osalema vähemalt 51 protsenti mittetulundusühingu liikmetest ning otsuse vastuvõtmise poolt peab olema vähemalt 2/3 üldkoosolekul osalevatest liikmetest. Määruses on sätestatud, et asjakohase otsuse võib vastu võtta üldkoosolek, seega ei saa otsustamist delegeerida juhatusele või muule organile.

Kohaliku arengu strateegia heakskiitmist taotlev mittetulundusühing teatab lõikes 5 nimetatud üldkoosoleku toimumisest ette oma veebilehe ja kohaliku ajalehe kaudu vähemalt 20 tööpäeva enne üldkoosoleku toimumist. Kohaliku ajalehe kaudu teavitamisel tuleb silmas pidada, et juhul kui kohalik ajaleht ilmub ainult ühes kalanduspiirkonna osas, tuleb teavitada mitmes kohalikus ajalehes selliselt, et kaetud oleks kogu kalanduspiirkond. Ühe võimalusena võib teavitada ka üleriigilise levikuga ajalehes.

Kohaliku arengu strateegia heakskiitmist taotlev mittetulundusühing avalikustab koos lõikes 5 nimetatud teatega oma veebilehel kohaliku arengu strateegia kavandi ning kohaliku ajalehe kaudu info, kus on võimalik kohaliku arengu strateegia kavandiga tutvuda – selleks võib olla veebilehe aadress või kohaliku algatusrühma kontori aadress koos lahtioleku aegadega.

Eelnõu §-ga 7 sätestatakse nõuded kohaliku arengu strateegia esitamisele

Kohaliku arengu strateegia heakskiitmist taotlev mittetulundusühing esitab ametlikus võrguväljaandes Ametlikud Teadaanded teatatud tähtaja jooksul Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametile (edaspidi *PRIA*) järgmised dokumendid:

- 1) mittetulundusühingu asutamislepingu ja üldkoosoleku poolt kinnitatud põhikirja ära kiri, kui see ei ole kättesaadav mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris ning põhikirja muutmise otsustanud üldkoosoleku protokoll ära kiri;
- 2) mittetulundusühingu liikmete nimekiri huvirühmade kaupa; Huvirühmad § 4 lg 2 mõistes.
- 3) kohaliku arengu strateegia, milles sisalduvad lisas 2 nimetatud andmed;
- 4) kohaliku arengu strateegia vastuvõtmise otsuse teinud üldkoosoleku protokoll ära kiri;

- 5) ärakiri üldkoosolekul osalenud liikmete allkirjadega nimekirjast;
- 6) paragrahvi 6 lõikes 6 nimetatud teate ärakiri, millelt on näha kohaliku või üleriigilise levikuga ajalehe nimi, milles teade on avaldatud, ja teate ilmumise kuupäev.

Ärakiri ehk koopia tuleb esitada tervikliku dokumendina mitte väljavõttena dokumendist. PRIA kontrollib kohaliku arengu strateegia heakskiitmist taotleva mittetulundusühingu nõuetekohasust ning edastab kohaliku arengu strateegia ja teabe selle esitanud mittetulundusühingu nõuetekohasuse kohta Maaeluministeeriumile 30 tööpäeva jooksul dokumentide esitamise tähtaja möödumisest arvates.

Eelnõu §-ga 8 sätestatakse kohaliku arengu strateegia hindamine ja heakskiitmine

Maaeluministeerium kontrollib kohaliku arengu strateegia vastavust §-s 6 sätestatud nõuetele ning nõuetele vastavat kohaliku arengu strateegiat hindab Maaeluministeerium lisas 3 toodud hindamiskriteeriumide alusel. Kohaliku arengu strateegia vastab hindamiskriteeriumite miinimumnõuetele, kui kohaliku arengu strateegiale on hindamisel antud vähemalt 14 hindepunkti ning iga hindamiskriteeriumi osas on saadud vähemalt üks hindepunkt.

Kohaliku arengustrateegia hindamiseks moodustab maaeluminister hindamiskomisjoni ja koostab hindamiskorra. Hindamiskomisjoni koosseisu kuuluvad Maaeluministeeriumi ja PRIA esindajad ning teiste valdkondade riigiasutuste ametnikud, sotsiaalpartnerite esindajaid ja teiste asjaomaste organisatsioonide esindajaid.

Maaeluministeerium teeb kohaliku arengu strateegia heakskiitmise või heakskiitmata jätmise otsuse 45 tööpäeva jooksul strateegia saamisest arvates. Kohaliku arengu strateegia heakskiitmise otsusega määratakse muu hulgas kindlaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 33 lõikes 5 sätestatud asjaolud (iga asjaomase Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondi eraldis, juhtimis- ja kontrolliülesanded seoses kohaliku arengu strateegiaga).

Kohaliku arengu strateegia rakendamise eelarvevahendite suurus perioodiks 2015–2020 arvutatakse, liites lisas 7 nimetatud asjakohase kalanduspiirkonna põhisumma ning kohaliku arengu strateegia hindamisel antud hindepunktide alusel arvutatud summa. Ühe hindepunkti väärtus on 4071,99 eurot.

Eelnõu §-ga 9 sätestatakse kohaliku arengu strateegia muutmine

Heaks kiidetud kohaliku arengu strateegia muutmist taotlev kohalik algatusrühm võtab kohaliku arengustrateegia muudatuse vastu üldkoosoleku otsusega. Hääletamisel peab osalema vähemalt 51 protsenti kohaliku algatusrühma liikmetest ning otsuse vastuvõtmise poolt peab olema vähemalt 2/3 üldkoosolekul osalevatest liikmetest.

Heaks kiidetud kohaliku arengu strateegia muutmist taotlev kohalik algatusrühm teatab lõikes 1 nimetatud üldkoosoleku toimumisest ette oma veebilehe ja kohaliku või üleriigilise levikuga ajalehe kaudu vähemalt 20 tööpäeva enne üldkoosoleku toimumist. Heaks kiidetud kohaliku arengu strateegia muutmist taotlev kohalik algatusrühm avalikustab koos lõikes 2 nimetatud teatega oma veebilehel kohaliku arengu strateegia muudatused ning kohaliku või üleriigilise levikuga ajalehe kaudu vähemalt kohaliku arengu strateegia muudatused või muudatuste kokkuvõtte.

Heaks kiidetud kohaliku arengu strateegia muutmist taotlev kohalik algatusrühm esitab Maaeluministeeriumile 20 tööpäeva jooksul arvates lõikes 1 nimetatud üldkoosoleku toimumisest järgmised andmed: kohaliku arengu strateegia muudatus koos muudatuse põhjendusega, kohaliku arengu strateegia muudatuse vastuvõtmise otsuse teinud üldkoosoleku protokoll, ärakiri, ärakiri üldkoosolekul osalenud liikmete allkirjadega nimekirjast, lõikes 2 nimetatud teate ärakiri, millelt on näha kohaliku või üleriigilise levikuga ajalehe nimi, milles teade on avaldatud, ja teate ilmumise kuupäev.

Maaeluministerium teeb kohaliku arengu strateegia muudatuse heakskiitmise otsuse, kui muudetud kohaliku arengu strateegia vastab kalandusturu korraldamise seaduse § 24 lõikes 5 sätestatud nõuetele. Maaeluministerium teeb kohaliku arengu strateegia muudatuse heakskiitmise või heaks kiitmata jätmise otsuse 30 tööpäeva jooksul lõikes 3 nimetatud dokumentide saamisest arvates ning teavitab otsuse tegemisest ka PRIAt.

Eelnõu neljas peatükk sätestab nõuded kohalikule arengustrateegia rakendamisele

Eelnõu §-ga 10 sätestatakse nõuded kohaliku arengu strateegiat rakendavale kohalikule algatusrühmale

Kohalik algatusrühm, kelle kohaliku arengu strateegia on Maaeluministeriumi otsusega heaks kiidetud, peab kohaliku arengu strateegia rakendamise perioodil vastama kõikidele kohaliku algatusrühma kohta sätestatud nõuetele. Selles peatükis sätestatud nõudeid täidab kohalik algatusrühm, kelle kohaliku arengu strateegia on Maaeluministeriumi otsusega heaks kiidetud.

Eelnõu §-ga 11 sätestatakse nõuded kohaliku arengu strateegia rakenduskavale

Kohalik algatusrühm koostab heakskiidetud strateegia rakendamise kava (edaspidi *strateegia rakenduskava*), mis vastab lisas 4 toodud sisunõuetele ning sisaldab andmeid strateegia rakendamise perioodi iga kalendriaasta kohta. Strateegia rakenduskava koosneb kahest osast. Strateegia rakenduskava esimene osa esitatakse aastani 2020. Strateegia rakenduskava teise osa raames, mis sisaldab projektitoetuse andmeid, otsustab algatusrühm, mitme aasta kohta ta rakenduskava esitab. Projektitoetuse andmed võib esitada aastani 2020, kuid võib esitada ka iga-aastaselt.

Strateegia rakenduskava ei pea sisaldama lisas 4 nimetatud projektitoetuste andmeid strateegia rakendamise perioodi iga kalendriaasta kohta, kui rakenduskava andmed järgmise kalendriaasta projektitoetuse kohta esitatakse PRIA-le hiljemalt § 12 lõikes 2 sätestatud tähtpäevaks.

Juhul kui algatusrühm esitab strateegia rakenduskava projektitoetuse andmeid igal aastal, sel juhul tuleb andmed järgmise aasta projektitoetuste kohta esitada jooksva kalendriaasta 30. novembriks.

Kohalik algatusrühm võtab rakenduskava vastu üldkoosoleku otsusega. Hääletamisel peab osalema vähemalt 51 protsenti mittetulundusühingu liikmetest ning otsuse vastuvõtmise poolt peab olema vähemalt 2/3 üldkoosolekul osalevatest liikmetest. Kohalik algatusrühm teatab lõikes 3 nimetatud üldkoosoleku toimumisest ette oma veebilehe ja kohaliku või üleriigilise levikuga ajalehe kaudu vähemalt 20 tööpäeva enne üldkoosoleku toimumist. Kohaliku algatusrühm avalikustab koos lõikes 5 nimetatud teatega oma veebilehel strateegia rakenduskava kavandi ning kohaliku või üleriigilise levikuga ajalehe kaudu teabe selle kohta, kus on võimalik tutvuda strateegia rakenduskavaga.

Eelnõu §-ga 12 sätestatakse strateegia rakenduskava esitamine ja heakskiitmine

Kohalik algatusrühm esitab kahe kalendrikuu jooksul kohaliku arengu strateegia heaks kiitmisest arvates PRIA-le järgmised dokumendid: strateegia rakenduskava, strateegia rakenduskava vastuvõtmise otsuse teinud üldkoosoleku protokoll ära kirjutades, ära kirjutades üldkoosolekul osalenud liikmete allkirjadega nimekirjast, paragrahvi 11 lõikes 4 nimetatud teate ära kirjutades, millelt on näha kohaliku lehe nimi, milles teade on avaldatud, ja teate ilmumise kuupäev.

Kui strateegia rakenduskava ei sisalda projektitoetuste andmeid strateegia rakendamise perioodi iga kalendriaasta kohta, esitab kohalik algatusrühm hiljemalt jooksva kalendriaasta 30. novembriks PRIA-le rakenduskava andmed järgmise kalendriaasta projektitoetuse kohta.

PRIA teeb strateegia rakenduskava heakskiitmise või heakskiitmata jätmise otsuse 30 tööpäeva jooksul lõikes 1 nimetatud dokumentide saamisest arvates.

Eelnõu §-ga 13 sätestatakse strateegia rakenduskava muutmine

Strateegia rakenduskava muutmiseks võtab kohalik algatusrühm strateegia rakenduskava muudatuse vastu üldkoosoleku otsusega. Hääletamisel peab osalema vähemalt 51 protsenti kohaliku algatusrühma liikmetest ning otsuse vastuvõtmise poolt peab olema vähemalt 2/3 üldkoosolekul osalevatest liikmetest. Kohalik algatusrühm teatab lõikes 1 nimetatud üldkoosoleku toimumisest ette oma veebilehe ja kohaliku või üleriigilise levikuga ajalehe kaudu vähemalt 20 tööpäeva enne üldkoosoleku toimumist. Kohaliku algatusrühm avalikustab koos lõikes 2 nimetatud teatega oma veebilehel strateegia rakenduskava muudatused ning kohaliku või üleriigilise levikuga ajalehe kaudu teabe selle kohta, kus on võimalik tutvuda strateegia rakenduskava muudatustega.

Strateegia rakenduskava muutmise heaks kiitmiseks esitab kohalik algatusrühm PRIA-le 20 tööpäeva jooksul arvates lõikes 1 nimetatud üldkoosoleku toimumisest järgmised andmed: strateegia rakenduskava muudatus koos muudatuse põhjendusega, strateegia rakenduskava muudatuse vastuvõtmise otsuse teinud üldkoosoleku protokoll, ära kiri, ära kiri üldkoosolekul osalenud liikmete allkirjadega nimekirjast, lõikes 2 nimetatud teate ära kiri, millelt on näha kohaliku lehe nimi, milles teade on avaldatud, ja teate ilmumise kuupäev.

PRIA teeb strateegia rakenduskava muudatuse heakskiitmise või heaks kiitmata jätmise otsuse 30 tööpäeva jooksul lõikes 4 nimetatud dokumentide saamisest arvates.

Eelnõu §-ga 14 sätestatakse strateegia rakendamise nõuded

Kohaliku arengu strateegia rakendamisel täidab kohalik algatusrühm kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõikes 6 nimetatud ülesandeid. Kohalike algatusrühmade ülesanded hõlmavad järgmist (1303/2013 art 34 lg 3):

a) kohalike osalejate suutlikkuse suurendamine tegevuste väljatöötamisel ja rakendamisel, sealhulgas nende projektijuhtimise suutlikkuse edendamine;

b) mittediskrimineeriva ja läbipaistva valikumenetluse ning tegevuste objektiivsete valikukriteeriumide koostamine, millega välditakse huvide konflikte, tagatakse, et valikuotsuste tegemisel tuleb vähemalt 50 % häälest partneritelt, kes ei ole avalikust sektorist, ja võimaldatakse kasutada kirjalikku valikuprotseduuri.

Algatusrühm peab kirjeldama protseduurid, kuidas välditakse huvide konflikti. Projekti valiku protseduurid peavad olema läbipaistvad, mittediskrimineerivad ning paika panema otsuse tegemise protsessi ja kriteeriumid. Selgelt tuleb määratleda tegevuste järjestus, seotud isikud igas etapis ning tegevuste lahusus. Kohalike omavalitsuste osakaal peab olema alla 50%.

c) tegevuste valikul kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegiaga sidususe tagamine, seades tegevusi prioriteetideks vastavalt nende panusele strateegiate eesmärkide ja sihtide täitmisel; Algatusrühm viib strateegiat ellu läbi projektikonkursside korraldamise ning moodustab projektitoetuse taotluste paremusjärjestuse vastavalt nende panusele strateegiasse.

d) projektikonkursside või käimasoleva projekti esitamise korra ettevalmistamine ja avaldamine, sealhulgas valikukriteeriumide määratlemine;

Algatusrühm koostab lõikes 2 nimetatud korrad, mis on kooskõlas kohaliku arengustrateegiaga.

e) toetusetaotluste vastuvõtmine ja hindamine; Kohalik algatusrühm ei tee projektitoetuse taotluse vastuvõtmisel kohustuslikuks viisi või vormi, mis ei ole sätestatud kohustuslikuna õigusaktis.

f) tegevuste valimine ja toetuse summa kindlaksmääramine ning vajaduse korral pakkumuste suunamine toetuse heakskiitmise eest vastutavale asutusele; Kohalik algatusrühm võib teha ettepaneku toetuse taotluse rahuldamiseks suurema omafinantseeringu määraga kui määruuses ettenähtud miinimum.

g) kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia rakendamise ja toetust saanud tegevuste seire ning kõnealuse strateegiaga seotud eriomane hindamistegevus.

Seire ja hindamise ülesanne on kohaliku arengustrateegia elluviimise ja edenemise jälgimine – kas valitud tegevused on olnud õiged, kuidas liigutakse strateegia elluviimise tulemuste suunas, kas püstitatud eesmärgid on olnud realistlikud ja teostatavad, kuidas on võimalik strateegia elluviimist parandada jne. Algatusrühm kirjeldab tegevused kohalikus arengustrateegias.

Algatusrühmal on õigus saada projektitoetuse saajalt teavet, mis on seotud kohaliku arengustrateegia eesmärkide täitmisega, saavutatud tulemustega, projekti elluviimise edenemisega.

Sealhulgas hõlmavad algatusrühma ülesanded alljärgnevat:

1) võtab vastu projektitoetuse taotlused;

2) kontrollib taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse vastavust kohaliku arengu strateegiale ja strateegia rakenduskavale;

Algatusrühm teeb eelkontrolli taotleja ja taotluse nõuetekohasuse kohta ning informeerib taotlejat puudustest ning võib anda soovitusi taotluse parandamiseks või täiendamiseks enne taotluse hindamist hindamiskomisjoni poolt. Kui koos projektitoetuse taotlusega ei ole esitatud kõiki andmeid ja dokumente, mis on määruse alusel nõutud, nõuab kohalik algatusrühm vajalike andmete ja dokumentide esitamist. Olenemata puudustest võtab algatusrühm vastu kõik projektitoetuse taotlused ning esitab need PRIA-le.

3) hindab taotlusi hindamiskriteeriumite alusel;

Algatusrühm moodustab üldkoosoleku otsusega hindamiskomisjoni, kes hindab projektitoetuse taotluseid strateegias toodud hindamiskriteeriumite alusel.

4) teeb PRIA-le ettepaneku taotluste paremusjärjestusse seadmise kohta;

5) teeb PRIA-le ettepaneku taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise ja taotluse rahastamise suuruse kohta ning edastab toetuse taotlused PRIA-le.

Algatusrühm võib teha ettepaneku projektitoetuse rahastamiseks suurema omafinantseeringu määraga põhjendades seda. Kui määruuses etteantud omafinantseeringu määra suurendatakse, on oluline projektitaotleja teavitamine sellest ja tema nõusolek projekti elluviimiseks suurema omafinantseeringu määraga.

Taotluste lõpliku paremusjärjestuse moodustab PRIA, ühtlasi teeb PRIA projektitoetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse, sh rahastamise suuruse kohta. Juhul kui projektitoetuse taotleja ei ole otsusega rahul, esitab ta otsuse kohta vaide PRIA-le. Juhul kui toetuse taotleja ei ole rahul algatusrühma hindamistegevusega, esitab ta sellekohase vaide samuti PRIA-le, kes kontrollib algatusrühma nõuetele vastavust ja tegevuse kooskõla algatusrühma kinnitatud töökordadega.

Kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõikes 6 nimetatud ülesannete täitmiseks töötab kohalik algatusrühm välja vähemalt järgmised töökorrad:

- 1) projektitoetuse taotluste vastuvõtmise, sealhulgas taotluste registreerimise ja säilitamise kord;
- 2) projektitoetuse taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse kohaliku arengu strateegiale ja strateegia rakenduskavale vastavuse kontrollimise kord;
- 3) projektitoetuse taotluste hindamise kord, sealhulgas hindamiskomisjoni liikme projektitoetuse taotluse hindamisest taandamise kord;
- 4) PRIA-le projektitoetuse taotluste paremusjärjestusse seadmise ettepaneku esitamise ning taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise ja taotluse rahastamise suuruse ettepaneku esitamise kord.

Välja võib töötada ka ühe töökorra, mis sisaldab punktides 1-4 nimetatud ülesannete täitmiseks nõutud informatsiooni. Töökorrad peavad olema kooskõlas kohalikus arengustrateegias toodud informatsiooniga. Töökorrad sisaldavad detailsemat infot kui kohalik arengustrateegia.

Kohalik algatusrühm tagab, et kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõikes 6 nimetatud ülesandeid täidetakse ausalt ja erapooletult, sealhulgas:

- 1) hindamiskomisjoni liige ei osale enda või temaga tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isiku esitatud projektitoetuse taotluse hindamisel;
- 2) projektitoetuse taotlust hindav hindamiskomisjoni liige ei või olla tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isik juhatuse liikmega, kes osaleb sama projektitoetuse taotluse paremusjärjestusse seadmise ettepaneku kinnitamisel ning rahuldamise või rahuldamata jätmise ja taotluse rahastamise suuruse ettepaneku kinnitamisel;
- 3) juhatuse liige ei või osaleda enda või temaga tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isiku esitatud projektitoetuse taotluse paremusjärjestusse seadmise ettepaneku kinnitamisel;

4) juhatuse liige ei või osaleda enda või temaga tulumaksuseaduse § 8 tähenduses seotud isiku esitatud projektitoetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise ja taotluse rahastamise suuruse ettepaneku kinnitamisel;

5) kohaliku tegevusgrupi juhatuse liikme ja töötaja koht täidetakse avaliku konkursi kaudu.

Värbamine ja valik peavad põhinema eelnevalt avalikustatud tingimustel ning kandidaatide võrdsel kohtlemisel.

Kohalik algatusrühm tagab, et kohaliku algatusrühma juhatus on moodustatud nii, et ükski § 4 lõikes 2 nimetatud huvirühm ei moodusta rohkem kui 49 protsenti juhatuse liikmete koguarvust. Juhatusel liikmed saavad kuuluda teise, neljandasse või viiendasse huvirühma.

Kohalik algatusrühm võtab projektitoetuse taotlused vastu taotlusvoorude kaupa. Kohalik algatusrühm teatab projektitoetuse taotluste vastuvõtmise tähtaja ning tegevused (tegevussuunad), mille elluviimiseks on võimalik projektitoetust taotleda, oma veebilehe ja kohaliku ajalehe kaudu vähemalt 20 tööpäeva enne projektitoetuse taotluste vastuvõtmise tähtaja algust.

Kohaliku ajalehe kaudu teavitamisel tuleb silmas pidada, et juhul kui kohalik ajaleht ilmub ainult ühes kalanduspiirkonna osas, tuleb teavitada mitmes kohalikus ajalehes selliselt, et kaetud oleks kogu kalanduspiirkond.

Kohalik algatusrühm ei tee projektitoetuse taotluse esitamisel kohustuslikuks viisi või vormi, mis ei ole sätestatud kohustuslikuna õigusaktis.

Kohalik algatusrühm peab taotlused vastu võtma olenemata viisist, kuidas taotlus esitatakse (elektrooniliselt e-postiga, elektroonilisel andmekandjal, paberandjal, käsipostiga, tavapostiga, jne).

Projektitaotluste hindamiskriteeriumid peavad olema kooskõlas vastava tegevussuuna eesmärkidega ja suunatud strateegias toodud eesmärkidega ja tulemusnäitajate saavutamisele. Strateegia ja rakenduskava eesmärkide saavutamiseks on oluline hindamiskriteeriumite koostamisel lähtuda strateegia eesmärkidest ja tulemusnäitajatest.

Kohalik algatusrühm hindab kohaliku arengu strateegia elluviimise tulemuslikkust vähemalt kahel korral programmiperioodi jooksul ja esimesel korral 2019. aastal ning esitab tulemused Maaeluministeeriumile. Hindamine viiakse läbi strateegia elluviimise perioodil vähemalt kaks korda, et teada saada, kuidas on strateegia elluviimine edenenud ning millised on tulemused. Hinnatakse, kas liigutakse eesmärkide suunas/kas eesmärgid on ellu viidud, mida on vaja teha teisiti, et parandada strateegia elluviimise efektiivsust. Strateegia hindamine on vajadusel aluseks strateegia muutmisel. Esimene hindamine viiakse läbi 2019. aastal, teine hindamine peale strateegia elluviimist.

PRIA kogub lisas 5 nimetatud kohaliku arengustrateegia rakendamise näitajaid.

Eelnõu §-ga 15 sätestatakse avalikkuse teavitamise nõuded

Kohalik algatusrühm peab veebilehte, mille kaudu avalikustab määruses loetletud teabe. Kui teave muutub, tuleb seda esimesel võimalusel ajakohastada.

EL 1303/2013 art 35 lg 1e näeb ühe algatusrühma tegevusena ette kohaliku arengustrateegia elavdamise, et soodustada sidusrühmade teabevahetust ja edendada strateegiat ning toetada potentsiaalseid toetusesaajaid tegevuste väljatöötamisel ja taotluste koostamisel. Sellest tulenevalt on vajalik suuremat rõhku panna teavitustegevusele.

Kohalik algatusrühm viib vähemalt üks kord aastas pärast strateegia rakenduskava heaks kiitmist, kuid enne projektitoetuse taotluste vastuvõtmise tähtaja algust läbi piirkondliku teabepäeva, kus tutvustatakse projektitoetuse taotlemise võimalusi, sealhulgas toetatavaid tegevusi ja toetuse saamise nõudeid ning toetuse taotlemise tingimusi ja korda. Kohalik

algatusrühm teatab lõikes 3 nimetatud teabepäeva toimumisest ette oma veebilehe ja kohaliku ajalehe kaudu vähemalt 20 tööpäeva enne teabepäeva toimumist.

Kohalik algatusrühm korraldab oma tegevuspiirkonnas isikute vastuvõtmise selleks ettenähtud ja avalikult teatavaks tehtud vastuvõtuajal ja kohas. Vastuvõtuaeg tuleb ette näha igal kuul vähemalt kolme tunni ulatuses.

Eelnõu viies peatükk sätestab nõuded algatusrühma toetusele

Eelnõu §-ga 16 sätestatakse algatusrühma toetuse maksimaalne suurus

Kohalikule algatusrühmale, kelle kohaliku arengu strateegia rakendamiseks on aastateks 2015–2020 kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõike 10 alusel määratud toetuste andmiseks ettenähtud vahendeid vähemalt kaks miljonit eurot, antakse algatusrühma toetust aastatel 2015–2022 kuni 15 protsenti kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõike 10 alusel määratud vahenditest.

Kohalikule algatusrühmale, kelle kohaliku arengu strateegia rakendamiseks on aastateks 2015–2020 kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõike 10 alusel määratud toetuste andmiseks ettenähtud vahendeid vähem kui kaks miljonit eurot, antakse algatusrühma toetust aastatel 2015–2022 kuni 25 protsenti kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõike 10 alusel määratud vahenditest.

Algatusrühma toetuse maksimaalne suurus on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõikes 2. Tuginedes EL 1303/2013 artikkel 35 lõikele 2 sõltub algatusrühma maksimaalne toetuse määr projektitoetuse väljamakse suuruselt (nt juhul kui projektitoetuse osas tuleb vähenemisi, tagasinõudeid, sel juhul tuleb proportsionaalselt vähendada toetust ka algatusrühmale). Sellest tulenevalt ei anta algatusrühmale toetust arvestades EL õigusraamistikus maksimaalset toetuse suurust, et projektitoetuse vähenemise, tagasinõude korral ei tuleks teha tagasiarvestust algatusrühma jooksevkulude ega elavdamise toetuse eelarvest. Sel juhul arvestatakse EL õigusraamistikus sätestatud maksimaalset toetuse määra.

Algatusrühma toetuse puhul algatusrühma toetuse saaja omafinantseeringu minimaalne määr puudub. Algatusrühma toetuse määr on 100%.

Eelnõu §-ga 17 sätestatakse algatusrühma toetuse abikõlblikud kulud

Algatusrühma toetuse puhul on abikõlblikud järgmised kulud:

1) kohaliku algatusrühma juhatuse liikme ja töötaja tööjõukulu kokku kuni 120 tunni eest nädalas;

Tööjõukulud -arvestatud palgad, puhkusetasud, pensionihüvitised ja muud rahalised kompensatsioonid töövõtjatele ning neilt arvestatud tööandja poolt tasutavad maksud.

Tööajatabelit ei ole vaja pidada, välja arvatud juhul kui töötaja töötab algatusrühmas rohkem kui ühel töökohal. Näiteks kui algatusrühma töötaja viib ellu lisaks algatusrühma koostööprojekti ja saab selle eest töötasu, sel juhul tuleb tööajatabelit pidada. Täistööaega ei saa rakendada kui töötaja töötab juba muus organisatsioonis määratud tööajaga ehk silmas tuleb pidada, et täistööaega summeeritult töötaja kohta ei ületataks.

2) kohaliku algatusrühma juhatuse liikme ja töötaja lähetuse kulud, sealhulgas lähetatu üritusel osalemise osavõtutasu;

3) algatusrühma juhatuse liikme ja töötaja koolituskulud;

Lähetus- ja koolituskulud on abikõlblikud algatusrühma juhatuse liikmetele ja töötajatele ning peavad olema kooskõlas ja vajalikud algatusrühma toetatava tegevuse elluviimisel ja ülesannete täitmisel.

4) kohaliku algatusrühma tööruumi parendamise ning sellega seotud maa-ala korrastamise ja viitade paigaldamise kulud;

- 5) kohaliku algatusrühma tööruumi kontoritehnika ja sisustuse ostmise või kapitalirendi kulud;
 - 6) kulud bürootarvetele, sealjuures bürootarvete hulka ei loeta kontoritehnikat ja -sisustust;
 - 7) interneti-, telefoni-, faksi ja postikulu;
 - 8) kontoritehnika rentimine või liisimine ning serverite, võrkude ja kontoritehnika hooldamine ja remontimine;
 - 9) kommunaalkulud, sealhulgas kütte-, vee- ja elektrikulud ning ruumide koristamise kulud;
 - 10) kontoriruumi üür, sealhulgas kulud valveteenusele ja maamaks.
 - 11) ühe mootorsõiduki kapitalirendi või ühe mootorsõiduki ostmise kulud kuni 18 000 eurot kohaliku algatusrühma kohta programmiperioodi jooksul;
- Liisingumaksete arvestamisel tuleb arvestada abikõlblikkuse perioodiga.
- 12) kohaliku algatusrühma ülesannete täitmiseks isikliku mootorsõiduki kasutamise kulud Vabariigi Valitsuse 14. juuli 2006. a määruse nr 164 „Teenistus-, töö- või ametiülesannete täitmisel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kord” määratud ulatuses;
 - 13) kohaliku algatusrühma veebilehe loomise, haldamise ja arendamise kulud;
 - 14) kalandusturu korraldamise seaduse § 31 lõike 3 punktis 12 sätestatud kohustuse täitmisega kaasnev kulu (fondi toetuse saaja on kohustatud näitama, et tegemist on fondi toetuse abil elluviidava tegevusega, kasutades selleks ettenähtud sümboleid ja teavitustegevusi);
 - 15) koolituse, seminari või infopäeva korraldamise kulud, sealhulgas ruumi ja esitlustehnika rentimise kulud, esineja ja moderaatori tasu, toitlustamine;
 - 16) eksperdi teenuse kasutamise kulud sõlmitud lepingu kohaselt, sealhulgas eksperdi lähetuse kulud;
 - 17) külaliste ja partnerite vastuvõtuga seotud kulud;
 - 18) tõlketeenuste kulud;
 - 19) strateegia elavdamise, reklaamimise ja teavitustööga seotud kulud;
 - 20) strateegia elluviimise seire ja strateegia hindamisega seotud kulud;
- Seire ja hindamisega seotud kulud võivad olla muuhulgas algatusrühma seiret ja hindamist teostava töötaja tööjõukulu, koolituskulu, lähetuskulu, sõiduauto kasutamise seotud kulud, eksperdi teenuse kasutamise kulud.
- 21) õigusabi kulud.

Lõikes 1 nimetatud abikõlblik kulu peab olema § 2 lõikes 1 nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalik, mõistlik ja majanduslikult otstarbekas ning tehtud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikliga 65. Kulu ei ole abikõlblik kui tegevus on füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud enne taotluse esitamist PRIA-le, olenemata sellest, kas toetusesaaja on kõik asjassepuutuvad maksed ära teinud või mitte. Kui projekti elluviimise jooksul saadakse projekti tegevuste elluviimise käigus puhastulu, arvestatakse see abikõlblike kulude eelarvest maha, kui seda pole taotluse heakskiitmisel juba arvesse võetud. Kui kõik kulud ei ole kaasrahastamiseks abikõlblikud, jaguneb puhastulu proportsionaalselt vastavalt abikõlbliku ja mitteabikõlbliku kulu osale. Puhastulu võetakse arvesse ainult selliste projektide puhul, mille abikõlblik kogumaksumus ületab 50 000 eurot. Puhastulu ei arvestata projektide puhul, kus antav abi on riigiabi.

Algatusrühm on riigihanke kohustuslane ja peab järgima riigihangete seadusest tulenevaid nõudeid. Pikaajaliste tööde ja teenuste lepingute sõlmimisel tuleb arvestada kogu perioodiga, mil algatusrühmale on toetus määratud ja vastavalt sellele valida hankeliik.

Üldhalduskulude arvestamise meetodika

Üldkulude arvestamisel kasutatav arvestusmeetodika peab olema erapooletu ja õige ning põhinema tegelikel kulutustel. Algatusrühma toetuse taotluses esitatakse arvestuslikud kulud, kuid kuludeklaratsioonis üldkulude deklareerimisel tehakse vajalikud täpsustused olenevalt tegelikest kuludest. Eelarves ja kuludeklaratsioonis ei ole lubatud esitada üldkulusid protsendina tegevusgrupi aasta eelarvest või varasemate perioodide kulude eeskujul või muu sarnase meetodika alusel arvestatud üldkulusid.

Üldkulusid võib jaotada:

1. Kasutatud ruumide pinna järgi;
2. Tekkinud kulutustele järgi;
3. Algatusrühma tegevusega hõivatud personali järgi.

1. Üldkulude jaotamine kasutatud ruumide pinna järgi.

Kui on vaja jaotada rendi- ja kasutusliisingu maksetega, küttega, veega, elektriga jmt seotud kulud, jaotatakse üldkulud kasutatud ruumide pinna järgi. Selleks et kulusid jaotada, on vaja teada majandusüksuse kogu kasutatavat üldpinda, mille alusel jaotatavad kulud tekivad, ja sellest algatusrühma jaoks kasutatavat pinda. Et leida suhtarv kulude jagamiseks, jagatakse algatusrühma jaoks kasutatav pind majandusüksuse poolt kasutatava üldpinnaga.

Näide. Kui kontori pind majandusüksusel on kokku 100 m² ja algatusrühm kasutab sellest 10 m²

pinda (tegevjuhi töökabinet), siis selle algatusrühma üldkuludesse saab kanda 1/10 kogu kontori abikõlblikest üldkuludest (st 1/10 kütte, vee, elektri, koristamise jm abikõlblikest kuludest).

2. Algatusrühma üldkulud arvestatakse kuude kaupa.

Kuludeklaratsiooni koostades lähtutakse tegelikest kuludest (kindla ajavahemiku sisse jäävatel arvetel toodud summadest, mille alusel ülaltoodud arvestused tehakse).

Kui algatusrühma mingi tegevuse kestus on lühem kui kuu või kui üldkulude kuupõhine arvestus ei ole piisavalt adekvaatne (näiteks sama ruumi kasutatakse ka tegevusgrupiga mitte seotud tegevuseks), tehakse arvestused nädalates, päevades või tundides, olenevalt ruumide kasutamisest.

Näide. Tegemist on pikaajalise koolitusega, mis kestab kuus kuud. Soovitakse ära jagada ruumide rentimise, valgustuse ja küttega seotud kulud. Koolitus kõnealustes ruumides toimub kokku 21 tundi nädalas, koos muude tegevustega kasutatakse ruume kokku 35 tundi nädalas. Majandusüksus rendib hoonet pindalaga 300 m² ja koolituse jaoks kasutatakse sellest 50 m². Kui ülalnimetatud ruumide kasutamise kulud moodustavad organisatsioonile 7669,40 eurot aastas, siis arvutusmeetod, mis tuleb ära näidata kuludeklaratsioonis ja mida kasutatakse hiljem tegelike kulude jaotamisel, on järgmine:

rent ja muud maksed 7669,40 eurot, üldpinda on 300 m², millest 50 m² kasutatakse projekti elluviimiseks kuue kuu jooksul 21 tundi nädalas:

$$7669,40 \times 50/300 \times 6/12 \times 21/35 = 383,47$$

Seega kajastatakse eelarves nimetatud üldkuludena 383,47 eurot.

3. Kui ülaltoodud meetodeid ei saa kasutada, jaotatakse algatusrühma kulud nende tekke laadi järgi. Siia alla kuuluvad näiteks telefonisidekulud. Telefonisidekulud saab kanda projekti kuludesse kulude tekkimise laadi järgi.

Eelnõu §-ga 18 sätestatakse algatusrühma toetuse mitteabikõlblikud kulud

Algatusrühma toetuse puhul on mitteabikõlblikud järgmised kulud:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 69 lõikes 3 nimetatud kulud samas lõikes sätestatud tingimustel (laenuintress ja käibemaks, välja arvatud juhtudel, kui see ei ole riigi käibemaksuõiguse alusel tagasi nõutav);
- 2) juhatuse liikme käsunduslepingujärgne ning töötaja töölepingujärgne tasu, mis ületab rohkem kui 1,5 korda Eesti eelneva kalendriaasta keskmise töötasu tuginedes Statistikaameti andmetele;
- 3) lähetatu majutuskulud, mis ületavad Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2012. a määruse nr 112 „Ametniku teenistuslähetusse saatmise, lähetuskulude hüvitamise ning päevaraha maksmise tingimused ja kord ning päevaraha määr“ § 3 lõikes 5 nimetatud piirmäärasid;
- 4) amortisatsioonikulud ja mitterahalised sissemaksed;
- 5) kasutatud seadme ostmise või liisimise kulud;
- 6) tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 mõistes erisoodustuselt tasutav maks;

- 7) maa ostmise kulud;
- 8) teenustasu pangatoimingu eest, tagatismakse;
- 9) sularahamaksed üle 63 euro kuus;
- 10) liisingumakse, kui asja omandiõigus ei lähe üle kohalikule algatusrühmale;
- 11) tollimaks;
- 12) rahatrahv, rahaline karistus, leppetrahv ja viivis;
- 13) stipendium ja annetus;
- 14) kohtumenetluse kulud;
- 15) toreduslikud kulud tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 63 tähenduses.
- 16) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punktides d ja e sätestatud tegevuse elluviimise kulu, mis on tehtud enne 1. juulit 2015.

Eelnõu §-ga 19 sätestatakse algatusrühma toetuse taotlejale, taotlusele esitatavad nõuded

Algatusrühma toetust võib taotleda kohalik algatusrühm, kelle kohaliku arengu strateegia on Maaeluministeeriumi otsusega heaks kiidetud ning kes täidab kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõikes 6 nimetatud ülesandeid.

Algatusrühma toetust taotletakse kaks korda programmiperioodi jooksul, esimene kord strateegia rakendamiseks aastatel 2015–2019 ja teine kord strateegia rakendamiseks aastatel 2020–2022. Algatusrühma toetuse taotlemiseks esitab kohalik algatusrühm PRIA-le ametlikus võrguväljaandes Ametlikud Teadaanded teatatud tähtaja jooksul järgmised dokumendid:

- 1) taotluse, milles sisalduvad lisas 6 toodud andmed;
- 2) mittetulundusühingu üldkoosoleku otsusega vastu võetud põhikirja ära kiri, kui see ei ole kättesaadav mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris ning põhikirja muutmise otsustanud üldkoosoleku protokoll ära kiri;
- 3) kinnitus, et kohalik algatusrühm järgib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõikes 1 punktides c–d nimetatud nõudeid ega ole pannud toime sama määruse artiklis 10 lõikes 3 nimetatud pettust.

Kui kohalik algatusrühm taotleb toetatava tegevuse elluviimiseks toetust samal ajal mitme meetme raames või muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest, esitab ta koos taotlusega sellekohase teabe.

Eelnõu §-ga 20 sätestatakse algatusrühma toetuse taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

PRIA kontrollib taotluses esitatud andmete õigsust ja toetuse saamise nõuetele vastavust, lähtudes kalandusturu korraldamise seaduse §-st 28 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõikest 5. PRIA ei hinda algatusrühma toetuse taotlust. Nõuetekohase taotluse rahuldamise otsuse teeb PRIA kalandusturu korraldamise seaduse § 30 lõike 5 alusel. Taotluse rahuldamata jätmise otsuse teeb PRIA kalandusturu korraldamise seaduse § 30 lõikes 9 sätestatud alustel. PRIA teeb kohaliku algatusrühma toetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse 30 tööpäeva jooksul arvates § 19 lõikes 3 nimetatud taotluste esitamise tähtpäevast.

Eelnõu §-ga 21 sätestatakse algatusrühma toetuse saaja kohustused

Algatusrühma toetuse saaja täidab kalandusturu korraldamise seaduse (KTKS) § 31 lõikes 3 sätestatud alljärgnevat nõudeid ning on kohustatud:

- 1) meetme tingimustes, toetuse kasutamise kavas või halduslepingus ette nähtud tähtaja jooksul, kuid mitte hiljem kui 2023. aasta 31. juuniks, viima ellu toetatava tegevuse, sealhulgas esitama kõik tegevusega seotud kuludokumendid;
- 2) tagama tegevuse elluviimise jooksul vastavuse KTKS § 27 lõikes 2 ja meetme tingimustes toetuse taotleja kohta sätestatud nõuetele;
- 3) kasutama toetuse abil soetatud, ehitatud või renoveeritud vara ettenähtud tingimustel, sealhulgas tagama tegevuse elluviimise tulemusena soetatud, ehitatud ja renoveeritud vara säilimise ning sihtotstarbelise kasutamise;

- 4) tagama toetuse väljamaksmise aluseks olevate dokumentide nõuetekohasuse ja kulude abikõlblikkuse;
- 5) meetme tingimustes sätestatud juhul esitama teabe toetuse saamise ja kasutamise kohta ning aruanded ettenähtud tähtaja jooksul;
- 6) taotlema toetuse kasutamise tingimuste muutmiseks taotluse rahuldamise otsuse muutmist ja jätkama toetuse kasutamist seniste tingimuste kohaselt kuni taotluse rahuldamise otsuse muutmiseni;
- 7) eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;
- 8) järgima tegevusega seotud hangete tegemisel riigihangete seaduses sätestatud nõudeid, kui toetuse saaja on hankija riigihangete seaduse tähenduses, või meetme tingimustes sätestatud nõudeid, kui toetuse saajale ei kohaldata riigihangete seaduses sätestatud nõudeid;
- 9) võimaldama teostada auditit, järelevalvet ja muid toetuse saamisega seotud kontrolle ning osutama selleks igakülgselt abi, sealhulgas võimaldama viibida toetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente ja vara kohapeal;
- 10) esitama auditi, järelevalve või muu kontrolli tegemiseks vajalikud andmed ja dokumendid määratud tähtaja jooksul, mis peab olema vähemalt kolm tööpäeva;
- 11) säilitama tegevuse elluviimisega seonduvaid dokumente vastavalt KTKS §-s 34 sätestatule;
- 12) näitama, et tegemist on fondi toetuse abil elluviidava tegevusega, kasutades selleks ettenähtud sümboleid ja teavitustegevusi;
- 13) teavitama taotluse rahuldamise otsuse teinud asutust taotluses esitatud või tegevusega seotud andmete muutumisest või tegevuse elluviimist takistavast asjaolust, sealhulgas pankrotimenetlusest, likvideerimismenetlusest, tegevuse odavnemisest või kallinemisest ning tegevusega seotud vara üleandmisest teisele isikule või asutusele.

Toetatava tegevusega seotud hangete tegemisel järgib kohalik algatusrühm riigihangete seaduses sätestatud nõudeid.

Kohaliku algatusrühma kasutuses oleva tööruumi, mis ei ole kohaliku algatusrühma omandis, parendamiseks või korrastamiseks toetuse saamise korral peab olema tagatud, et tööruum on kohaliku algatusrühma kasutuses vähemalt 5 aastat PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest arvates.

Maaeluministeeriumi või PRIA nõudmisel esitab algatusrühma toetuse saaja täiendava teabe toetuse saamise ja kasutamise kohta, mis on vajalik Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud kohustuse täitmiseks.

Eelnõu kuues peatükk sätestab nõuded projektitoetusele

Eelnõu §-ga 22 sätestatakse projektitoetuse maksimaalne suurus ja omafinantseeringu minimaalne määr

Projektitoetuse saaja võib programmiperioodi jooksul saada projektitoetust kokku kuni 400 000 eurot. Konkurentsiseaduse § 2 tähenduses üksteisega valitseva mõju kaudu seotud isikud, kes tegutsevad samas kalanduspiirkonnas ja samas valdkonnas, ning äriseadustiku § 6 tähenduses kontserni moodustavad isikud loetakse üheks projektitoetuse saajaks.

Teise, kolmanda ja viienda tegevussuuna tegevuste elluviimise eest antav projektitoetus on vähese tähtsusega abi konkurentsiseaduse §-s 33 tähenduses.

Ühele ettevõtjale (sh kontsernile) antava vähese tähtsusega abi kogusumma ei tohi mis tahes kolme eelarveaasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 200 000 eurot. Vähese tähtsusega abi andmise ajana käsitatakse aega, mil ettevõtjale antakse kohaldatavate riigi õigusaktide alusel seaduslik õigus seda abi saada, sõltumata vähese tähtsusega abi ettevõtjale väljamaksmise kuupäevast. Täpsemalt EL 1407/2013 ja Rahandusministeeriumi riigiabi käsiraamat (<http://www.fin.ee/riigiabi>). Põllumajandustoodete esmatootmisega seotud tegevuse elluviimise

eest ei anta projektitoetust rohkem kui komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9–17), artikli 3 lõikes 2 sätestatud piirmäära ulatuses.

Tegevuse, mille elluviimise eest antakse projektitoetust, abikõlblikud kulud ei või programmiperioodi jooksul ületada 1 000 000 eurot.

Lõiked 5-9 sätestavad minimaalse omafinantseeringu määra projektitoetuse taotlemisel tegevussuundade lõikes. Toetuse suurus on arvestatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Nõukogude määruse EL 508/2014 artikliga 95 ja sama määruse lisaga, samuti kooskõlas Komisjoni rakendusmäärusega EL 772/2014.

Tabel 1. Abitabel projektitoetuse minimaalne omafinantseeringu määr ja taotleja tegevussuundade kaupa

	TEGEVUSSUUND	ABIKÕLBLIK TAOTLEJA	MIN. OMAFIN.
I	Kalapüügi- või vesiviljelustoodete väärindamine või turustamine	Kalandussektori mikroettevõtja, kes omab ajaloolist püügiõigust kalapüügiseaduse § 51 lõike 1 tähenduses ja kes tegeleb väiksemahulise rannapüügiga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 3 punkti 14 tähenduses.	40%
		Kalandussektori mikroettevõtja, kes tegeleb vesiviljelustoodete tootmisega.	50%
		Kalandussektori tulundusühistu kelle liikmeteks on vähemalt viis kalandussektori mikroettevõtjat, kes omavad ajaloolist püügiõigust kalapüügiseaduse § 51 lõike 1 tähenduses ja kes tegelevad väiksemahulise rannapüügiga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 3 punkti 14 tähenduses	30%
		Kalandussektori MTÜ meetme määruse tähenduses <u>ainult tarneahela sertifitseerimiseks</u> .	50%
		Kalandussektori mikroettevõtja, kes omab ajaloolist püügiõigust kalapüügiseaduse § 51 lõike 1 tähenduses ning kes kasutavad üle 12 m üldpikkusega kalalaevu ja veetavaid püügivahendeid, mis on loetletud komisjoni määruse (EÜ) nr 26/2004 (2) I lisa tabelis 3.	50%
		Kalandussektori tulundusühistu, kelle liikmeteks on vähemalt viis kalandussektori mikroettevõtjat, kes omavad ajaloolist püügiõigust kalapüügiseaduse § 51 lõike 1 tähenduses ja kes kasutavad üle 12 m üldpikkusega kalalaevu ja veetavaid püügivahendeid, mis on loetletud komisjoni määruse (EÜ) nr 26/2004 (2) I lisa tabelis 3.	50%
		II	Majandustegevuse mitmekesistamine
Kalandussektori mikroettevõtja, kes tegeleb majandustegevusega kalapüügitootmise tegevusalal ja kes kasutab üle 12 m üldpikkusega kalalaevu ja veetavaid püügivahendeid, mis on loetletud komisjoni määruse (EÜ) nr 26/2004 (2) I lisa tabelis 3.	50%		
Ettevõtja <u>ainult kalandus- või merendustegevuseks</u>	50%		
III	Kalasadamate uuendamine	Kalasadama pidaja, kes on kalandussektori MTÜ või kalandussektori SA meetme määruse tähenduses	20%
		Kohaliku omavalitsuse üksus, kohaliku omavalitsuse üksuse asutus	0%
		Kalandussektori mikroettevõtja, kes omab ajaloolist püügiõigust kalapüügiseaduse § 51 lõike 1 tähenduses.	50%
IV	Koelmuulade loomine või taastamine	Kohaliku omavalitsuse üksus või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus	0%

		Mittetulundusühing või sihtasutus, kelle põhikirjaline eesmärk on seotud kalavarude kaitse ja säilitamisega	0%
V	Sotsiaalse heaolu ja kultuuripärandi, sh kalanduse- ja merenduse kultuuripärandi edendamine, kalanduskogukondade rolli tugevdamine kohalikus arengus ning kohalike kalandusressursside ja merendustegevuse juhtimine	Mittetulundusühing või sihtasutus	50%
		Kohaliku omavalitsuse üksus või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus	50%
		Kohaliku omavalitsuse üksus või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus ning toetatav tegevus vastab (EL) nr 508/2014 artikli 95 lõikes 3 sätestatud tingimustele (tegevuse tulemus on üldsusele kättesaadav ja täidetud on üks kolmest kriteeriumist: kollektiivne huvi, kollektiivne toetuse saaja või innovaatiline kohalikul tasandil). Innovatsioon kohalikul tasandil peab olema defineeritud kohalikus arengustrateegias (juhul kui seda ei ole, siis ei saa seda kriteeriumi kasutada).	10%
		Kalandussektori mittetulundusühing või kalandussektori sihtasutus ning toetatav tegevus vastab (EL) nr 508/2014 artikli 95 lõikes 3 sätestatud tingimustele (tegevuse tulemus on üldsusele kättesaadav ja täidetud on üks kolmest kriteeriumist: kollektiivne huvi, kollektiivne toetuse saaja või innovaatiline kohalikul tasandil). Innovatsioon kohalikul tasandil peab olema defineeritud kohalikus arengustrateegias (juhul kui seda ei ole, siis ei saa seda kriteeriumi kasutada).	10%

Eelnõu §-ga 23 sätestatakse projektitoetuse abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

Projektitoetuse puhul on abikõlblik § 2 lõikes 2 nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalik kulu, mis on mõistlik ja majanduslikult otstarbekas ning on tehtud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikliga 65, sealhulgas toetuse objekti tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise kulu.

Kulud on abikõlblikud, kui need on otseselt seotud konkreetse projektitegevusega. Kõik kulud peavad järgima usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid ja olema vabad huvide konfliktist. Kulu loetakse põhjendatuks, kui kulu on sobiv, vajalik ja tõhus ette nähtud eesmärkide ja tulemuste saavutamiseks ning on tekkinud projekti abikõlblikkuse perioodil.

Kulu ei ole abikõlblik kui tegevus on füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud enne taotluse esitamist PRIA-le, olenemata sellest, kas toetusesaaja on kõik asjassepuutuvad maksed ära teinud või mitte. Kui projekti elluviimise jooksul saadakse projekti tegevuste elluviimise käigus puhastulu, arvestatakse see abikõlblike kulude eelarvest maha, kui seda pole taotluse heakskiitmisel juba arvesse võetud. Kui kõik kulud ei ole kaasrahastamiseks abikõlblikud, jaguneb puhastulu proportsionaalselt vastavalt abikõlbliku ja mitteabikõlbliku kulu osale. Puhastulu võetakse arvesse ainult selliste projektide puhul, mille abikõlblik kogumaksumus ületab 50 000 eurot. Puhastulu ei arvestata projektide puhul, kus antav abi on riigiabi.

Projektitoetuse puhul on mitteabikõlblikud järgmised kulud:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 69 lõikes 3 nimetatud kulud samas lõikes sätestatud tingimustel;

Kas käibemaks on abikõlblik või mitte, tuleb igat konkreetset juhust eraldi vaadata. Ei tehta vahet, kas toetuse saaja on riigiasutus, kohalik omavalitsus, äriühing, mittetulundusühing vm, kõigile kehtib ühesugune reegel – kui on tegemist käibemaksukohustuslasega, ehk riigilt on võimalik käibemaksu tagasi taotleda või kui on võimalik, et käibemaksu hüvitatakse muul moel, siis käibemaks ei ole abikõlblik. Kui käibemaksu mitte mingil moel isik tagasi ei saa, siis on see abikõlblik.

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artiklis 11 nimetatud tegevuste elluviimisega seotud kulud; EL 508/2014 Artikkel 11 Rahastamiskõlbmatud toimingud:

- a) laeva püügivõimsust suurendavad toimingud või seadmed, mis suurendavad laeva võimekust leida kala;
- b) uute kalalaevalade ehitus või import;

- c) püügitegevuse ajutine või alaline peatamine, kui käesoleva määrusega ei ole sätestatud teisiti;
 - d) uurimuslik kalapüük;
 - e) ettevõtte omandi üleminek;
 - f) varude otsene taasasustamine, välja arvatud juhul, kui see on liidu õigusaktis selgesõnaliselt ette nähtud looduskaitsemeetmena või kui tegemist on eksperimentaalse taasasustamisega.
- 3) tulumaksuseaduse §-s 8 sätestatud tähenduses seotud isikute vahel sõlmitud tehinguga kaasnev kulu;
- 4) kulu, mis on tehtud enne PRIA-le taotluse esitamise päeva, välja arvatud § 2 lõikes 3 nimetatud ettevalmistava töö kulu;
- 5) paragrahvi 2 lõikes 3 nimetatud ettevalmistava töö kulu, mis on tehtud enne 1. jaanuari 2014 või mis ületab 12 protsenti tegevuse abikõlblikest kuludest või millele ei järgne tegevuse elluviimist tõendavaid kulusid;
- 6) paragrahvi 2 lõike 3 punktis 3 nimetatud ettevalmistava töö kulu, mis ületab 1000 eurot;
- 7) projekteerimisega seotud kulud ilma sama objekti ehitamiseta projekti raames;
Projekteerimisega seotud kulu eraldiseisvana ja ainult ühe toetatava tegevusena ei ole abikõlblik. Projekteerimisega seotud kulu on abikõlblik ainult sel juhul, kui projekteeritakse ja ehitatakse projekteeritud objekt ühe ja sama projekti raames.
- 8) telekommunikatsioonivõrgu, ühisveevärgi, kanalisatsiooni, elektri-, gaasi- ja soojusvõrguga liitumise tasu, välja arvatud juhul, kui need on otseselt seotud tegevuste elluviimisega;
- 9) amortisatsioonikulud ja mitterahalised sissemaksed;
- 10) kinnisvarategevuse arendamisega seotud kulud;
- 11) kulutused eluasemele;
- 12) personalikulu, välja arvatud neljanda tegevussuuna tegevuse elluviimisel;
Kui projekti käigus on tööjõukulu hüvitamist taotletud ja töötaja töötab taotleja organisatsioonis ka muul ametikohal, tuleb esitada kulude väljamaksmiseks PRIA-le ka tööajataabel, kus on eristatud projekti elluviimisega ja muu tegevusega seotud tööaeg ja tegevused.
- 13) koolituskulu ilma investeeringuta või uue tegevusalaga alustamiseta sama projekti raames;
Koolitus on abikõlblik ainult koos koolitusega seotud kaasneva investeeringuga või kui koolitusega kaasneb uue koolitusega seotud tegevusalaga alustamine. Ainult koolituse läbiviimine ühe projekti raames ei ole abikõlblik. Kui koolituse tulemusel alustatakse ettevõtlusega antud tegevusalas, milles koolitust saadi või osteti projekti teel seadmeid või vahendeid, mille kasutamiseks on koolitust vaja, siis on koolitus abikõlblik. Ainult koolituste läbiviimine ühe projekti raames on abikõlblik meetmest "Koostöö", samuti viib väga suures mahus koolitusi läbi Kalanduse Teabekeskus. Koolitused, mis puudutavad strateegia elluviimist (tingimused, nõuded, projektitaotluste täitmine, jms) viib algatusrühm läbi infopäevade raames.
- 14) tegevuskulu, sealhulgas remondi-, rendi-, kütuse-, side- ja veokulud;
- 15) seadme paigaldamine ilma ostmiseta või liisimiseta ja kasutatud seadme või vahendi ostmise ja liisimise kulud;
- 16) meresõiduohutuse seaduse mõistes laeva, sealhulgas väikelaeva ostmise või ehitamise kulu, välja arvatud meresõiduohutuse seaduse mõistes ajaloolise laeva ehitamise kulu;
Laeva ostmine ei ole abikõlblik, kuna esineb väga suur risk kasutada kutseliseks kalapüügiks. Laeva all mõistetakse käesoleva määruse mõistes ka paati. Abikõlblik on ajaloolise laeva ehitus, näiteks lodi, uisk, haabjas, vene, kale, kaljas, kakuaam, ruhi, lappaja, ruup, julla, lootsik, jms. Samuti on abikõlblikud erikonstruktsiooniga veesõidukid (näiteks vesijalgratas, veesuusarobot, surfjett ja muu selline).
- 17) püügivahendite ostmine kutseliseks kalapüügiks.
- 18) sõiduauto ja mootorratta ostmise või liisimise kulu;
- 19) liisingumakse, kui asja omandiõigus ei lähe projektitoetuse saajale üle hiljemalt viimase toetusosa maksmiseks, kuid mitte hiljem kui 30. juuniks 2023. aastal;
- 20) sularahas tehtud kulutus, tasu sularahamakse tegemise eest, teenustasu pangatoimingu eest, tagatismakse;

- 21) omanikujärelevalve tegemise kulu, mille maksumus ületab kolm protsenti ehitamise maksumusest;
- 22) juriidilise konsultatsiooni kulu, välja arvatud § 2 lõikes 3 nimetatud ettevalmistava tööga seonduva juriidilise konsultatsiooni kulu;
- 23) raamatupidamisteenuse ning teostatavusuuringu kulu;
- 24) kindlustusandja teenusega kaasnev kulu, välja arvatud reisikindlustus;
- 25) finants- ja kindlustustegevusega seotud kulu;
- 26) hasartmängu ja kihlveo korraldamisega seotud kulu;
- 27) muuseumieksponaatide ostmise ja rentimise kulu;
- 28) riigilõiv, tollimaks ja erisoodustusmaks;
- 29) rahatrahv, rahaline karistus, kohustuse mittetäitmisel makstav leppetrahv ja viivis;
- 30) kohtumenetluse kulu;
- 31) uue kalakasvatuse rajamiseks tehtav kulu.

Kolmanda tegevussuuna puhul on lisaks lõikes 2 sätestatule mitteabikõlblikud ka järgmised kulud:

- 1) sellise kalasadama uuendamiseks tehtud kulutused, mis ei ole registreeritud riiklikus sadamaregistris;
- 2) tegevuse elluviimise kulu põllumajandusministri 11.01.2012 määruse nr 6 „Euroopa Kalandusfondi 2007–2013 rakenduskava” meetme 3.3 „Kalasadamate investeeringutoetus” raames toetuse andmise ja kasutamise tingimused ja kord” lisas 1 nimetatud sadamas; Kuna on toetatavad teise meetme raames.
- 3) kalasadama sissesõidutee ja akvatooriumi süvendamise kulu, kui seda tehakse ilma investeeringuta sadama infrastruktuuri;
- 4) kalasadama sissesõidutee ja akvatooriumi süvendamise kulu, kui sama sadama kohta on samal programmiperioodil selleks projektitoetust antud.

Kuna süvendamine on regulaarne tegevus siis on tegemist tavapärase tegevuskuluga, mille toetamine ei aita kaasa Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi eesmärkide saavutamisele. Käesoleval perioodil on mitmetesse piirkondadesse soetatud süvendustehnika, mille eesmärgiks oli tagada süvendustöödeks vajalik võimekus. Nimetatud tehnikat on lubatud kasutada kõikides kalanduspiirkondades. Sellest tulenevalt on sadama süvendustööde kulud abikõlblikud üksnes koos investeeringuga ja eraldiseisvalt mitte. Sama lähenemine oli ka Euroopa Kalandusfondi rakendamisel.

Neljanda tegevussuuna puhul on lisaks lõikes 2 sätestatule mitteabikõlblikud ka järgmised kulud:

- 1) projektijuhi tasu, mis ületab rohkem kui 1,5 korda Eesti eelneva kalendriaasta keskmise töötasu tuginedes Statistikaameti andmetele;
- 2) tegevuse elluviimise kulu riikliku tähtsusega taastataval kudealal; Riikliku tähtsusega kudealade korrastamine ja taastamine viiakse ellu läbi muude meetmete rakendamise.
- 3) seadmete või vahendite ostmise või liisimise kulu.

Eelnõu §-ga 24 sätestatakse projektitoetuse taotlejale esitatavad nõuded

Esimese tegevussuuna tegevuse elluviimise eest antavat projektitoetust võib taotleda:

- 1) kalandussektori mikroettevõtja, kes omab ajaloolist püügiõigust kalapüügiseaduse § 51 lõike 1 tähenduses või kes tegeleb vesiviljelustoodete tootmisega;
- 2) kalandussektori tulundusühistu, kelle liikmeteks on vähemalt viis kalandussektori mikroettevõtjat, kes omavad ajaloolist püügiõigust kalapüügiseaduse § 51 lõike 1 tähenduses;
- 3) kalandussektori mittetulundusühing tarneahela sertifitseerimiseks;

Teise tegevussuuna tegevuse elluviimise eest antavat projektitoetust võib taotleda:

- 1) kalandussektori mikroettevõtja, kes tegeleb majandustegevusega kalapüügitootmise tegevusalal;
- 2) punktis 1 nimetatata ettevõtja kalandus- ja merendustegevuseks.

Kolmanda tegevussuuna tegevuse elluviimise eest antavat projektitoetust võib taotleda kalasadama pidaja, kes on kalandussektori mittetulundusühing, kalandussektori sihtasutus, kohaliku omavalitsuse üksus, kohaliku omavalitsuse üksuse asutus või kalandussektori mikroettevõtja, kes omab ajaloolist püügiõigust kalapüügiseaduse § 51 lõike 1 tähenduses.

Neljanda tegevussuuna tegevuse elluviimise eest antavat projektitoetust võib taotleda:

- 1) kohaliku omavalitsuse üksus või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus;
- 2) mittetulundusühing või sihtasutus, kelle põhikirjaline eesmärk on seotud kalavarude kaitse ja säilitamisega.

Viienda tegevussuuna tegevuse elluviimise eest antavat projektitoetust võib taotleda mittetulundusühing, sihtasutus, kohaliku omavalitsuse üksus või kohaliku omavalitsuse üksuse asutus.

Mikroettevõtja on defineeritud Euroopa Komisjoni väljaandes „Uus VKEde määratlus. Teatmik ja näidisdeklaratsioon.“

Väikesemahuline rannapüük – kalapüük kalalaevadega, mille üldpikkus on alla 12 meetri ja mis ei kasuta veetavaid püügivahendeid, mis on loetletud komisjoni määruse (EÜ) nr 26/2004 ⁽²⁾ I lisa tabelis 3.

Defineeritud on kalandussektori mittetulundusühing ja sihtasutus, mis on vajalik toetusmäärade eristamisel ning et tagada kalandussektori konkreetne osalus projektide elluviimisel, samuti on üheks eesmärgiks soodustada ühistööd kalandussektori sees.

Projektitoetuse taotleja tegevuskoht peab olema selles kalanduspiirkonnas, mille kohalikule algatusrühmale projektitoetuse taotlus esitati.

Algatusrühma toetuse saaja ei või taotleda projektitoetust. Tulenevalt Riigikontrolli aruandele Leader- programmi toetuste jagamine (22. juuni 2015 Tallinn).

Eelnõu §-ga 25 sätestatakse tegevuse elluviimisega seotud hangete tegemise nõuded

Selles paragrahvis sätestatud nõudeid täidab projektitoetuse taotleja, kelle suhtes ei kohaldata riigihangete seaduses sätestatud nõudeid.

Kui toetatava tegevuse raames kavandatava töö või teenuse või soetatava vara käibemaksuta maksumus ületab 5000 eurot, küsib projektitoetuse taotleja üksteisest sõltumatute ettevõtjate käest vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumust koos tehniliste tingimuste loeteluga, mis osutavad tehnilisele spetsifikatsioonile (edaspidi *hinnapakumuse*). Projektitoetuse taotleja ei või lõikes 2 sätestatud nõude eiramiseks jaotada osadeks toetatava tegevuse raames kavandatavad tööd või teenust või soetatavat vara, mis on funktsionaalselt koos toimiv või vajalik sama eesmärgi saavutamiseks. Projektitoetuse taotleja ei või küsida hinnapakumust endaga seotud isiku käest tulumaksuseaduse § 8 tähenduses. Projektitoetuse taotleja võib küsida vähem kui kolm hinnapakumust, kui kolme hinnapakumuse küsimine ei ole objektiivselt võimalik. Väljavalitud hinnapakumuse ei tohi olla põhjendamatult kõrge võrreldes tavaliselt sarnase töö, teenuse või vara eest tasutava hinnaga. Projektitoetuse taotleja ei pea valima odavaimat hinnapakumust, kui see on objektiivselt põhjendatud.

Kui töö või teenus eeldab unikaalseid oskusi või turul puuduvad alternatiivsed valikuvariandid, ei pruugi hindade võrdlemine võimalik olla. See tuleb üksikasjalikult dokumenteerida, teenuse teiselt pakkujalt ostmise võimatuse tõendamiseks.

Hinnapakumised peavad olema omavahel võrreldavad, selletõttu on oluline hinnapakumiste küsimisel täpsustada toote või teenuse spetsiifilised tehnilised elemendid ja nõuded. Kui hinnapakumised ei ole omavahel võrreldavad tuleb hinnapakumised uuesti võtta. Kui toetuse saaja on põhjendamatult valinud hinnapakumistest mitte odavaima pakkumise võib PRIA toetuse saaja nõusolekul arvestada toetuse soodsaimalt pakkumiselt.

Eelnõu §-ga 26 sätestatakse projektitoetuse taotlusele esitatavad nõuded

Projektitoetuse taotlemiseks esitab projektitoetuse taotleja kohalikule algatusrühmale selle veebilehel teatatud tähtaja jooksul määruses loetletud dokumendid.

Kui projektitoetust taotletakse kolmanda tegevussuuna (kalasadama uuendamine) tegevuse elluviimiseks, esitatakse lisaks lõikes 1 nimetatud dokumentidele kalasadama plaani ära kiri, millel on selgelt piiritletud maa-ala, millel kavandatakse tegevus ellu viia.

(3) Kui projektitoetust taotletakse neljanda tegevussuuna (koelmualade loomine või taastamine) tegevuse elluviimiseks, esitatakse lisaks lõikes 1 nimetatud dokumentidele järgmiste dokumentide ära kirjad: avalik-õigusliku ülikooli kalandusteadlase arvamus, Keskkonnaameti hinnang kavandatava töö ning keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkuse kohta, Põllumajandusameti kooskõlastus, kui tegevus viiakse ellu riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelusse kantud jõel või ojal ja maaomaniku luba tööde teostamiseks;

Ühe projektitoetuse taotlusega võib projektitoetust taotleda ainult ühe tegevussuuna alla kuuluva tegevuse elluviimiseks. Kui projektitoetuse taotleja taotleb toetatava tegevuse elluviimiseks toetust samal ajal mitme meetme raames või muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest, esitab ta koos taotlusega sellekohase teabe.

Eelnõu §-ga 27 sätestatakse projektitoetuse taotluste menetlemine kohalikus algatusrühmas

Kohalik algatusrühm kontrollib taotleja, taotluse ja toetatava tegevuse vastavust kohaliku arengu strateegiale ja strateegia rakenduskavale. Kohalik algatusrühm võtab vastu talle esitatud projektitoetuse taotluse sõltumata selle puudustest. Kui koos projektitoetuse taotlusega ei ole esitatud kõiki andmeid ja dokumente, mis on vajalikud kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõikes 6 sätestatud ülesande täitmiseks, nõuab kohalik algatusrühm vajalike andmete ja dokumentide esitamist. Projektitoetuse taotlust, millega on esitatud kõik kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõikes 6 sätestatud ülesande täitmiseks vajalikud andmed ja dokumendid, hindab hindamiskomisjon asjakohaste hindamiskriteeriumite alusel ning lähtudes projektitoetuse taotluste hindamise korrast. Kui ehitise ehitamiseks taotletakse projektitoetust rohkem kui 60 000 eurot tutvub hindamiskomisjon kavandatava ehitise asukohaga.

Kohaliku algatusrühma juhatus kontrollib, et projektitoetuse taotluste hindamine oleks läbi viidud ettenähtud nõuete kohaselt ning võtab vastu otsuse teha PRIA-le ettepanek projektitoetuse taotluste paremusjärjestusse seadmise kohta ning projektitoetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise ja taotluse rahastamise suuruse kohta nende taotluste osas, millega taotletakse projektitoetust kuni 60 000 eurot.

Kohaliku algatusrühma juhatus esitab üldkoosolekule need taotlused, millega taotletakse projektitoetust rohkem kui 60 000 eurot. Otsuse teha PRIA-le ettepanek projektitoetuse taotluste paremusjärjestusse seadmise kohta ning projektitoetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise ja taotluse rahastamise suuruse kohta nende taotluste osas, millega taotletakse projektitoetust rohkem kui 60 000 eurot, teeb kohaliku algatusrühma üldkoosolek.

Kohalik algatusrühm esitab PRIA-le kõik talle esitatud projektitoetuse taotlused koos nendele lisatud dokumentidega, sealhulgas kalandusturu korraldamise seaduse § 25 lõike 8 alusel hindamata jäetud taotlused. Koos projektitoetuse taotlustega esitab kohalik algatusrühm PRIA-le:

- 1) juhatuse ja üldkoosoleku põhjendatud otsuse, millega võeti vastu ettepanek projektitoetuse taotluste paremusjärjestusse seadmise kohta ning projektitoetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise ja taotluse rahastamise suuruse kohta;
- 2) punktis 1 nimetatud üldkoosoleku protokollis ära kiri ning ära kiri üldkoosolekul osalenud liikmete allkirjadega nimekirjast;

- 3) projektitoetuse taotluse hindamisprotokolli ära kiri, millelt nähtuvad taotlusele antud hindepunktid hindamiskriteeriumite kaupa koos põhjendustega ning taotluse hindamisel osalenud hindamiskomisjoni liikmed;
- 4) paragrahvi 14 lõikes 4 nimetatud teate ära kiri, millelt on näha kohaliku või üleriigilise levikuga ajalehe nimi, milles teade on avaldatud, ja teate ilmumise kuupäev.

Eelnõu §-ga 28 sätestatakse projektitoetuse taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmise PRIA kontrollib projektitoetuse taotluses esitatud andmete õigsust ja projektitoetuse saamise nõuetele vastavust, lähtudes kalandusturu korraldamise seaduse §-st 28 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 10 lõikest 5. Fondi toetuse taotlus loetakse nõuetekohaseks, kui asjakohastes EL-i õigusaktides ning eelnõus ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuetele vastavad nii taotleja, taotlus kui ka toetatav tegevus. Fondi toetuse taotluse nõuetekohasust kontrollitakse esitatud taotluse ja muude dokumentide ning nendes esitatud andmeid tõendavate dokumentide ja andmekogude alusel ning paikvaatluse käigus. Fondi toetuse taotluse nõuetekohasust on õigus kontrollida ka taotlejaga seotud kolmanda isiku juures, kes valdab fondi toetuse saamisega seotud andmeid või dokumente.

Parimad taotlused tähendab seda, et taotluste rahuldamisel liigutakse paremusjärjestuses järgmiste taotluste juurde alustades paremusjärjestuses teisel kohal, seejärel kolmandal, neljandal jne kohal oleva taotlusega. Taotluste rahuldamisega jätkatakse selliselt, kuni meetme eelarve seda võimaldab ehk kui näiteks rahuldatakse paremusjärjestuses neljandal kohal olev taotlus ning eelarve ei võimalda enam viiendal kohal olevat taotlust täies ulatuses rahuldada, tehakse viienda ja kõikide teiste paremusjärjestuses olevate taotluste kohta rahuldamata jätmise otsus. Kui fondi toetuse taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole põhjendatud, sest toetuse taotluses sisalduvad mitteabikõlblikud kulud, võib toetuse summat vähendada või tegevuse kulusid muuta tingimusel, et saavutatakse tegevuse eesmärgid. Kui taotleja ei ole nõus toetuse summa vähendamise, tehakse toetuse taotluse rahuldamata jätmise otsus. Toetuse summa vähendamine ei mõjuta fondi toetuse taotluste paremusjärjestust, kui paremusjärjestus on moodustatud enne toetuse summa vähendamist.

Nõuetekohase projektitoetuse taotluse rahuldamise otsuse teeb PRIA kalandusturu korraldamise seaduse § 30 lõike 4 punkti 2 alusel. Projektitoetuse taotluse rahuldamata jätmise otsuse teeb PRIA kalandusturu korraldamise seaduse § 30 lõikes 9 sätestatud alustel.

Projektitoetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb PRIA 50 tööpäeva jooksul arvates projektitoetuse taotluse esitamisest kohaliku algatusrühma poolt. PRIA teeb taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse projektitoetuse taotlejale teatavaks kümne tööpäeva jooksul arvates otsuse tegemisest.

Eelnõu §-ga 29 sätestatakse projektitoetuse saaja kohustused ja toetatava tegevuse elluviimise tingimused

Projektitoetuse saaja täidab kalandusturu korraldamise seaduse § 31 lõikes 3 sätestatud nõudeid ning on kohustatud:

- 1) meetme tingimustes, toetuse kasutamise kavas või halduslepingus ette nähtud tähtaja jooksul, kuid mitte hiljem kui 2023. aasta 31. juuniks, viima ellu toetatava tegevuse, sealhulgas esitama kõik tegevusega seotud kuludokumentid;
- 2) tagama tegevuse elluviimise jooksul vastavuse KTKS § 27 lõikes 2 ja meetme tingimustes toetuse taotleja kohta sätestatud nõuetele;
- 3) kasutama toetuse abil soetatud, ehitatud või renoveeritud vara ettenähtud tingimustel, sealhulgas tagama tegevuse elluviimise tulemusena soetatud, ehitatud ja renoveeritud vara säilimise ning sihtotstarbelise kasutamise;
- 4) tagama toetuse väljamaksmise aluseks olevate dokumentide nõuetekohasuse ja kulude abikõlblikkuse;
- 5) meetme tingimustes sätestatud juhul esitama teabe toetuse saamise ja kasutamise kohta ning

aruanded ettenähtud tähtaja jooksul;

6) taotlema toetuse kasutamise tingimuste muutmiseks taotluse rahuldamise otsuse muutmist ja jätkama toetuse kasutamist seniste tingimuste kohaselt kuni taotluse rahuldamise otsuse muutmiseni;

7) eristama selgelt oma raamatupidamises toetuse kasutamisega seotud kulud ning neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest;

8) järgima tegevusega seotud hangete tegemisel riigihangete seaduses sätestatud nõudeid, kui toetuse saaja on hankija riigihangete seaduse tähenduses, või meetme tingimustes sätestatud nõudeid, kui toetuse saajale ei kohaldata riigihangete seaduses sätestatud nõudeid;

9) võimaldama teostada auditit, järelevalvet ja muid toetuse saamisega seotud kontrole ning osutama selleks igakülgset abi, sealhulgas võimaldama viibida toetuse saaja kinnisasjal, ehitises ja ruumis ning läbi vaadata dokumente ja vara kohapeal;

10) esitama auditi, järelevalve või muu kontrolli tegemiseks vajalikud andmed ja dokumendid määratud tähtaja jooksul, mis peab olema vähemalt kolm tööpäeva;

11) säilitama tegevuse elluviimisega seonduvaid dokumente vastavalt KTKS §-s 34 sätestatule;

12) näitama, et tegemist on fondi toetuse abil elluviidava tegevusega, kasutades selleks ettenähtud sümboleid ja teavitustegevusi;

13) teavitama taotluse rahuldamise otsuse teinud asutust taotluses esitatud või tegevusega seotud andmete muutumisest või tegevuse elluviimist takistavast asjaolust, sealhulgas pankrotimenetlusest, likvideerimismenetlusest, tegevuse odavnemisest või kallinemisest ning tegevusega seotud vara üleandmisest teisele isikule või asutusele.

Projektitoetuse saaja viib toetatava tegevuse ellu, sealhulgas esitab PRIA-le kõik kuludokumentid, kahe aasta jooksul arvates projektitoetuse taotluse rahuldamise otsusest, kuid mitte hiljem kui 30. juuniks 2023. aastal.

Toetatav tegevus peab olema ellu viidud vähemalt kümne protsendi ulatuses üheksa kalendrikuu jooksul projektitoetuse taotluse rahuldamise otsuse tegemisest arvates. Toetatav tegevus loetakse vähemalt kümne protsendi ulatuses ellu viiduks, kui PRIA-le esitatud kuludeklaratsioon hõlmab vähemalt kümme protsenti toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest. Toetatava tegevuse all ei peeta silmas projekti ettevalmistavat tööd ning kuludeklaratsioon tuleb samuti esitada üheksa kalendrikuu jooksul. Tuginedes eelmise perioodi kogemusele on nõue vajalik, et projektitoetuse saaja planeeriks projekti elluviimist täpsemalt ning et toetusraha ei seisaks ebatõenäoliselt elluviidavate projektide all nõ. „kinni“ ega jääks kasutamata. Põhjendatud juhtudel võib PRIA lugeda toetatava tegevuse elluviiduks vähemalt kümne protsendi ulatuses ka juhul, kui PRIA-le ei ole esitatud kuludeklaratsiooni, mis hõlmaks vähemalt kümme protsenti toetatava tegevuse abikõlblikest kuludest, näiteks kui seadme või vahendi tarnetähtaeg on pikem kui 9 kuud.

Toetatava tegevuse elluviimisel lähtub projektitoetuse saaja, kelle suhtes ei kohaldata riigihangete seaduses sätestatud nõudeid, § 25 lõike 2 alusel küsitud hinnapakkumusest. Kui see on objektiivselt võimatu või majanduslikult ebaotstarbekas, võib projektitoetuse taotleja küsida uue hinnapakkumuse järgides §-s 25 sätestatut.

Toetatav tegevus viiakse selles kalanduspiirkonnas, mille kohalikule algatusrühmale projektitoetuse taotlus esitati. Turustamisega seotud tegevuse võib ellu viia kõikjal Eesti piires.

Kui projektitoetust antakse kalasadama uuendamiseks kalandussektori mittetulundusühingule või kalandussektori sihtasutusele, peab kalasadama olema kasutamiseks avatud kõikidele toetuse saaja liikmetele, kes tegutsevad kalandussektoris. Kui projektitoetust antakse kalasadama uuendamiseks kohalikule omavalitsusüksusele või kohaliku omavalitsusüksuse asutusele, peab kalasadama olema kasutamiseks avatud kõikidele isikutele. Projektitoetuse saaja avalikustab kalasadama kasutamise tingimused, sealhulgas sadama kasutamise hinnakirja ja sadamapidaja kontaktandmed sadama sissesõidul mööda maismaad ja sadama koduleheküljel.

Kui kalandussektori mittetulundusühingule või kalandussektori sihtasutusele antakse toetust viienda tegevussuuna tegevuse elluviimiseks omafinantseeringu määraga, mis on väiksem kui 50 protsenti tegevuse abikõlblikest kuludest, peab toetuse abil soetatud, ehitatud või renoveeritud vara olema avalikkusele tasuta kasutamiseks kättesaadav vähemalt viie aasta jooksul arvates PRIA poolt viimase toetusosa maksmisest.

Projektitoetuse saaja ei tohi kasutada projektitoetuse abil ostetud või ehitatud ajaloolist veesõidukit ja sellel olevat varustust kutseliseks kalapüügiks.

Eelnõu seitsmes peatükk sätestab nõuded tegevuse rahastamisele enne kulude tegemist

Eelnõu §-ga 30 sätestatakse kohaliku algatusrühma tegevuse rahastamine enne kulude tegemist

Paragrahvi 2 lõikes 1 nimetatud tegevuse elluviimist võib kalandusturu korraldamise seaduse § 36 kohaselt rahastada riigieelarvelistest vahenditest enne töö, teenuse või vara soetamise eest tasumist aastatel 2015–2019 kokku kuni 30 000 euro ulatuses ning aastatel 2020–2022 kokku kuni 30 000 euro ulatuses. Kuna kohaliku algatusrühma eelarvevahendid sõltuvad projektitoetuse väljamaksetest, mis tulevad teatud viiteajaga, on ettemakse vajalik strateegia elluviimiseks.

Lõike 1 kohaselt tegevuse elluviimise rahastamiseks esitab kohalik algatusrühm PRIA-le taotluse, milles esitab andmed kavandatavate kulutuste kohta. PRIA teeb kohaliku algatusrühma tegevuse elluviimise rahastamise otsuse 25 tööpäeva jooksul lõikes 2 nimetatud taotluse saamisest arvates.

Kohalik algatusrühm peab tasuma kulude eest, mida rahastati enne kulude tegemist aastatel 2015-2019, ning esitama seda tõendavad dokumendid koos kuludeklaratsioonidega PRIA-le hiljemalt 31.detsembriks 2019. a.

Kohalik algatusrühm peab tasuma kulude eest, mida rahastati enne kulude tegemist aastatel 2020-2022, ning esitama seda tõendavad dokumendid koos kuludeklaratsioonidega PRIA-le hiljemalt 30. juuniks 2022.

Eelnõu §-ga 31 sätestatakse projektitoetuse saaja tegevuse rahastamine enne kulude tegemist

Paragrahvi 2 lõikes 2 nimetatud tegevuse elluviimist võib kalandusturu korraldamise seaduse § 36 kohaselt rahastada riigieelarvelistest vahenditest enne töö, teenuse või vara soetamise eest tasumist, kui projektitoetuse saaja on piisavalt usaldusväärne ning töö või teenus on lõpetatud või vara on üle antud ning projektitoetuse saaja on need vastu võtnud ja tasunud nende eest vähemalt omafinantseeringuga võrdse rahasumma. Lõike 1 kohaselt tegevuse elluviimise rahastamiseks aastatel esitab projektitoetuse saaja PRIA-le taotluse, milles esitab andmed kavandatavate kulutuste kohta.

PRIA teeb projektitoetuse saaja tegevuse elluviimise rahastamise otsuse 25 tööpäeva jooksul lõikes 2 nimetatud taotluse saamisest arvates.

Projektitoetuse saaja peab tasuma kulude eest, mida rahastati enne kulude tegemist ning esitama seda tõendavad dokumendid koos kuludeklaratsioonidega PRIA-le seitsme tööpäeva jooksul tegevuse elluviimise rahastamise otsuse alusel saadud raha laekumisest arvates.

Eelnõu kaheksas peatükk sätestab toetuse väljamaksmise tingimused ja korra

Eelnõu §-ga 32 sätestatakse toetuse maksmise tingimused

Algatusrühma toetust ja projektitoetust makstakse üksnes abikõlblike kulude hüvitamiseks ning tingimusel, et toetuse saaja on tegevuse elluviimisel järginud kõiki ettenähtud nõudeid. Töö ja teenus, mille kulude hüvitamiseks taotletakse toetuse maksmist, peavad olema lõpetatud ning toetuse saaja peab olema need vastu võtnud ja nende eest tasunud. Kuludokumendi või rahalise kohustuse tasumist tõendava maksekorralduse või pangakonto väljavõtte ärakirjal näidatud tehingu sisu peab vastama arve väljastanud isiku hinnapakkumisele.

Juhul kui § 2 lõikes 2 nimetatud tegevuse elluviimisel ehitatakse ehitise, mille kasutamiseks on ehitusseadustiku kohaselt nõutav kasutusluba, tehakse toetuse viimane osamakse üksnes siis, kui ehitise kohta on ehitise kasutusluba antud.

Eelnõu §-ga 33 sätestatakse toetuse maksmise kord

Algatusrühma toetuse ja projektitoetuse maksmiseks esitab toetuse saaja pärast tegevuse täielikku või osadena elluviimist ja selle eest täielikult või osadena tasumist PRIA-le lisas 8 toodud andmeid sisaldava kuludeklaratsiooni ning kui see on asjakohane määruses loetletud dokumentide ärakirjad.

Projektitoetuse saaja võib kuludeklaratsiooni koos tõendavate dokumentidega esitada kuni neljas osas ühe taotluse kohta.

Kui tegevuse elluviimist on kalandusturu korraldamise seaduse § 36 alusel rahastatud enne töö, teenuse või vara soetamise eest tasumist, esitab toetuse saaja kuludeklaratsioonis sellekohase teabe.

Fondi toetus makstakse toetuse saajale makseotsuse alusel ning mitte rohkem kui taotletud summa ulatuses. Fondi toetuse maksmise või maksmisest keeldumise otsuse teeb PRIA. Toetuse maksmisest keeldumise otsus tehakse, kui pärast taotluse rahuldamist, kuid enne toetuse maksmist tehakse kindlaks taotluse rahuldamata jätmise alused või kui toetuse saaja ei ole täitnud toetuse saaja kohustusi. Toetuse väljamaksmise või väljamaksmisest keeldumise otsus tehakse pärast kulutuste tasumist toetuse saaja poolt ning toetuse saaja esitatud kuludokumentide alusel.

PRIA teeb toetuse maksmise või toetuse maksmisest keeldumise otsuse 25 tööpäeva jooksul arvates lõikes 1 nimetatud dokumentide saamisest. PRIA teeb maksmisest keeldumise otsuse toetuse saajale teatavaks kümne tööpäeva jooksul arvates otsuse tegemisest. PRIA teeb toetuse makse kümne tööpäeva jooksul arvates toetuse maksmise otsuse tegemisest toetuse saaja arvelduskontole.

Eelnõu üheksas peatükk sätestab rakendussätted

Eelnõu §-ga 34 sätestatakse alljärgnev rakendussäte:

Paragrahvi 14 lõike 3 punktis 6 sätestatud nõue ei kohaldu töölepingu suhtes, mis on sõlmitud enne selle määruse jõustumist.

Määruse juurde kuuluvad alljärgnevad lisad:

1. Meetme rakendamise piirkonnad
2. Nõuded kohaliku arengu strateegiale
3. Kohaliku arengu strateegia hindamiskriteeriumid
4. Kohaliku arengu strateegia rakenduskava sisunõuded
5. PRIA poolt kogutavad kohaliku arengu strateegia rakendamise näitajad
6. Algatusrühma toetuse taotluse sisunõuded
7. Projektitoetuse taotluse sisunõuded
8. Kuludeklaratsiooni sisunõuded
9. Kalanduspiirkonna eelarvevahendid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 508/2014 artikli 63 ja artikli 64 rakendamisel on Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskavas ette nähtud vahendeid 27 764 707 eurot, millest 2 705 882 eurot on artikli 64 rakendamiseks. Eelarve jaotus tugineb Euroopa Kalandusfondi meetme „Kalanduspiirkondade säästev areng“ rakendamise kogemustele. Kalanduspiirkonnale ette nähtud toetuse põhisumma leidmisel lähtuti piirkonna kaluritele väljastatud kaluri kalapüügilubade ja kalapüügiiloale kantud kalurite arvust. Põhisumma igale kalanduspiirkonnale ettenähtud vahenditest on toodud lisas 6. 7% eelarvevahenditest jaotatakse strateegia hindamise tulemusel

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2328/2003, (EÜ) nr 861/2006, (EÜ) nr 1198/2006 ja (EÜ) nr 791/2007 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1255/2011.

4. Määruse mõjud

Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi (EMKF) rakendamise aluseks on Eesti koostatav „Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskava 2014–2020“, mille kinnitab Euroopa Komisjon. Rakenduskava eelnõu on kättesaadav Põllumajandusministeeriumi kodulehel: http://www.agri.ee/sites/default/files/content/arengukavad/emkf-2014/emkf_rakenduskava_220814.docx.

Eelnõule ei ole mõjude hindamise analüüsi lisatud, sest eelnõu puhul on tegemist EL-i õigusaktide rakendamise määrusega ning rakendatavate õigusaktide mõjude hindamise on läbi viinud Euroopa Komisjon. Lisaks eespool nimetatud EL-i õigusaktide mõjude hindamisele viidi läbi ka rakenduskava eelhindamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta mõjude hindamine on kättesaadav Euroopa Komisjoni kalanduse ja merenduse peadirektoraadi koduleheküljel:

http://ec.europa.eu/fisheries/reform/sec_1416_en.pdf.

Sama määruse mõjude hindamise lühikokkuvõtte on kättesaadav samal veebilehel: http://ec.europa.eu/fisheries/reform/sec_1417_en.pdf.

EMKF rakenduskava tervikuna aitab kaasa maapiirkondade jätkusuuliku arengu edendamisele, kuivõrd suur osa selle toetustest on suunatud kalandussektorile, mille osatähtsus nii tööhõives kui ettevõtete arvus on suurem just maapiirkondades. Piirkondlikke erinevusi aitavad eelkõige tasakaalustada majandustegevuse mitmekesistamise investeeringud.

Eelnõu alusel antavate toetuste peamiseks eesmärgiks on tagada kalanduspiirkondade majanduslik ja sotsiaalne jätkusuutlikkus, säilitada ja luua töökohti kalanduspiirkondades, toetada kalandussektoris toimunud muudatuste tõttu sotsiaalmajanduslikesse raskustesse sattunud kalureid ja kalandussektorit laiemalt. Oluline eesmärk on ka edendada kalandussektoris ja kalanduspiirkonnas tegelevate isikute omaalgatust ja organiseerumist piirkonna arendamiseks.

Sarnase meetme rakendamisega alustati juba Euroopa Kalandusfondi 2007-2013 (EKF) elluviimise perioodil, mida jätkatakse EMKF elluviimise raames. EKF elluviimise perioodil tehti meetmele ka mõjude hindamise analüüs ranna- ja sisevete kalandusele ja kohalikule arengule (sh regionaalarengule).

Uuringu tulemused on näidanud, et rannakalanduse arengu jaoks on kalanduse tegevusgruppide loomine ja rannakalureid ühendava organisatsiooni tegevus olnud olulise tähtsusega. Kui enne 2008-2009. aastat, mil tegevusgruppid MTÜ-dena loodi, oli kalurite ühistegevus väga vähene ning enamik sektori ettevõtjatest tegutses omaette, siis 2013. aastal on suur osa kalanduspiirkondade kalandussektoris tegutsevatest ettevõtjatest, mittetulundusühingutest või sihtasutustest KTG-ga ühinenud ning piirkonna kalanduse probleemidele otsitakse lahendusi ühiselt. KTG-de rolli nähakse esindus- ja huvikaitseorganisatsioonina, kes esindab piirkonna kalurite huve nii kohalikul kui riigi tasandil. Suhtluses ministeeriumitega nähakse enamasti KTG-de olulisust, samavõrd oluline on KTG roll teabekeskusena ja kalandussektori koostöö arendajana nii välis- kui siseriiklikult. Veebiaadress uuringule (mis toob ühtlasi välja ka mõjud regionaalarengule) „*Kalanduspiirkondade säästva arengu meetme rakendamise mõju ranna- ja sisevete kalandusele ning kohalikule arengule*“:

<http://agri.ee/sites/default/files/content/uuringud/2014/uuring-2014-saastev-areng-meede-4-1-aruanne.pdf>

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Meetme raames antavat toetust rahastatakse 85% ulatuses Euroopa Merendus- ja Kalandusfondist ning 15% ulatuses Eesti riigi riigieelarvest. Vastavalt Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi rakenduskavale toetatakse meetet 27 764 707 euro ulatuses juhul kui täidetakse rakenduskava tulemuseesmärgid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Siseministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Keskkonnaministeeriumile õigusaktide eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Määruse koostamisse oli kaasatud kaheksa kalanduse algatusrühma ja PRIA.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ants Noot
Kantsler